

اس سال کی پیاساں

جمیل ملک

موسم

آساں پیاساں

(پنجابی غزلاں)

جمیل ملک

کھے حق لکھاری دے

آساں پیاساں	کتاب
جیل ملک	لکھاری
پنج سو	کتنی
نومبر 1998ء	پہلی واری
انتر شیخ	کمپوزنگ
فیض الاسلام پرنٹنگ پریس راولپنڈی	چھاپن ہار
نویڈ پبلشرز این 222، پراچہ سٹریٹ راولپنڈی	ناشر
150 روپے	قیمت

انتساب

سلیم کاشروے نال

مجتاں نال

○
ایسہ راول یار جمیل تے ننیں
اک جوگی پھر دا شر دے وچ

ترتیب

- 17 ○ اوہدے نال ای باغ بہاراں میں جیدا سوہنا بھراں
- 18 ○ اپنی ماں بولی وچ غزلاں کہناواں
- 19 ○ گھمن گھیریاں پاؤن آساں پیاساں
- 20 ○ توں تے میرے پیار نوں لایاں لیکاں
- 21 ○ منہ دس کے کنڈ وکھاویں ہاں
- 22 ○ تیرے نال میں جد وی اٹھدا بنداساں
- 23 ○ کیوں مونہوں کچھ نہ بولاں
- 24 ○ اچے لوکاں نوں سبھے سلامیاں نہیں
- 25 ○ بھڑی پیار دے پھل پئی لیکدی اے
- 26 ○ تیرے ساہواں وچ سویر
- 27 ○ میں تے اج وی پہلے وانگوں ویکھ کے تینوں بھکیانئیں
- 28 ○ ہن کیوں دیندا پھریں دہائی
- 29 ○ دوویں پاسے لڑویاں لڑویاں ٹٹ گیاں تگواراں
- 30 ○ کیدھے لئی اے دل پیا دھڑکے
- 31 ○ اکھیاں چوں اتھرو ڈھل گئے نہیں
- 32 ○ شبنم ورگے اتھرو مکدے جاندے نہیں
- 33 ○ ایہو حیاتی، ایہو بہار
- 34 ○ کون اے ویری جنہیں سانوں روگ اولڑا لایا
- 35 ○ سبھ دے دل پئے کھوہندے سوہنیاں پیمیاں باتیں والے
- 36 ○ وگدی ہوئی ندی سکدی نہیں
- 37 ○ لمی رات دے ساہ وی رکدے جاندے نہیں

- 38 ○ بلیاں چوں ہاے تیرے ڈلہ ڈلہ پیندے نہیں
- 39 ○ کوٹھے اتے آکے جد کال بولے
- 40 ○ سانوں کنڈیاں اتے سٹیا پنڈ دیاں و سٹیکاں
- 41 ○ چار چنیرے بھانڑ بلدا بھانڑ میرے اندر
- 42 ○ دھرتی دے راج دلارے
- 44 ○ اج کئی بنیری جھل پئی اے
- 45 ○ کدوں نظر کشکول کسے دا بھردی اے
- 46 ○ چو آں پاسے کرے انج جگمگ لوگو
- 47 ○ چن پھیا وچ بنیرے
- 48 ○ اسی بعدے پھر جہان وچوں
- 49 ○ دے باغ تے سن پھل ہزاراں
- 51 ○ تیرا ہائی اج دی تینوں بھلیا نہیں
- 52 ○ موسم نہیں ہار سگھار دے
- 53 ○ اوہدے کچھے سبھ پندے نہیں جیدھے ہتھ نکیل
- 54 ○ دسو بکڑے پاسے جاوے
- 55 ○ بن کے باغیاں وچ پھل گئے آن
- 56 ○ دکھدے دل دا حال سناواں تینوں
- 57 ○ جہڑے موتی سدھراں پالے
- 58 ○ اسی مونہوں کچھ وی بولدے نہیں اسی اندر و اندریں سڑ گئے آں
- 59 ○ مرے اتھرو ترے وصال دے نہیں
- 60 ○ اے بھروسے تے دکھ دا موسم گزاریا اے
- 61 ○ مہکی اے رات دی رانی
- 62 ○ رکھاں اتے ڈولن ساوے پتر
- 63 ○ نظراں توں دور سویرے نہیں
- 64 ○ وگدیاں وگدیاں دلاں دی ندی سک جاندی اے
- 65 ○ اج اوہ میرے سامنے انج کھلو گئی اے
- 66 ○ کھیڈیاں تے ہسڈیاں بالوں وانگوں

- 67 مینوں مار مکھیا مرے شریکاں ○
- 68 ساڈے چار چنیرے لبو اک دے نیں ○
- 69 کئی سوہنی رت بہار دی اے ○
- 70 پلدیاں پلدیاں رک جاوے گی پلدی ہوئی ہوا دی کی اے ○
- 71 تیری نہ دا دل وچ سل اے ○
- 72 ساریاں شکلاں پیاریاں کولوں ○
- 73 ہر واری زنگاں وچ پندیاں بھنگاں ○
- 74 بڑی مینوں رج کے جاندی اے ○
- 75 میرا دیر اے، اوہ میرا مل جلیا اے ○
- 76 سارے دکھڑے ای سانوں بھل جاون گے ○
- 77 جس نوں دیکھو اوہو ای مومنہ زور اتھے ○
- 78 چپ چپیتے بکدی رہی اوہ مومنوں کچھ نہ بولی ○
- 79 ساری راتی شبنم روئی ○
- 80 سچ دا سورج نہیں دوپل دا سورج ○
- 81 تیرے تل ای اڈ پڑ گیاں تیریاں گلاں باتیں ○
- 82 ویلے دی اٹھدی لہری ○
- 83 یاد آئی، جندڑی ڈول گئی ○
- 84 بے درداں دی ایس نگری وچ کھڑے پاسے جانیے ○
- 85 سانوں اج تک کچھ ملیا نہیں اس دل جے خانہ خراب کولوں ○
- 86 اوہنے ڈانڈا روگ لگایا مینوں ○
- 87 اوہ وی دن سن دوویں دل کے بہندے ساں ○
- 88 کچھ وی کم نہ آن دعاواں میریاں ○
- 89 دل ڈبڈے تردے نیں ڈوہنگیاں راتاں وچ ○
- 90 کنڈیاں تے جندڑی تولّاں ○
- 91 بدل آیا بھریا ہویا ○
- 92 آساں لے کے تیرے بوہے آئے آں ○
- 93 جھڑا تیرے دل وچ چوری ○
- 94 موہنڈے اتے پنڈھ پے گئی اے ○

- 95 سکے رکھ دے وانگوں سکدا جاناں واں ○
- 96 ایتھے ای پلایاں نہیں سدھراں ساریاں ○
- 97 ارماں بہرے چھاتی اندر سکدے نہیں ○
- 98 دکھڑے کئے تیرے باج جرے نہیں بچاں ○
- 99 سدا غریباں دی زندگی اے عذاب ایتھے ○
- 100 سچ توں میں انکار کراں تے کیوں ○
- 101 ہنجو ہاسے پیارے پیارے بچاں دے نال ○
- 102 جتن والے تخت دے اتے بہہ گئے نہیں ○
- 103 عمراں لئی قیدی کیتا جے سانوں دسوتے تقفیر کوئی ○
- 104 سوچ رہیا واں اک جندڑی نہیں کئے دکھڑے جالے ○
- 105 سچ کہہ دتا توں لہر دے وچ ○
- 106 دل دھڑکے تے اکھ پھڑکے ○
- 107 مینوں جموٹھیا تیری لوڑ وی نہیں ○
- 108 راہواں وچ پے گئی لوٹی ○
- 109 مونہواں تے اپے بول ○
- 110 ناں اوہدے بوہے جا ○
- 111 کھندی اے دھرتی ماں ○
- 112 ایتھے بعدا نہیں کوئی مور ○
- 113 کدرے نہیں تیریاں دکھاں ○
- 114 چڑھیاں نہیں چیت براتاں ○
- 115 مرے دل تے تیرا راج ○
- 116 مرے تن تے ہتھمکھاں مار ○
- 117 بہرے آپے چل نہ سکدے ○
- 118 اک پیار دا پنڈ و سالے ○
- 119 کیوں مڑکے پھیرا پایا نہیں رب خیر کرے ○
- 120 لگدے نہیں پنڈ دے لوکی کیوں اج اپنے آپ توں ڈرے ڈرے ○
- 121 اوہدے دکھڑے نال اپنے دکھ جرنی آں ○
- 122 تیرے ای دل وچ چور تے نہیں ○

- 123 ○ فن لئی اپنا لہو پیتا
- 124 ○ دل انج تے کھلا لگدا
- 125 ○ کیہہ لبھناں دچ ہزاراں
- 127 ○ پہلاں بیڑی آپ ڈبوندے او
- 128 ○ جڑا بانہ ویلے دی پھڑا
- 129 ○ بھل گئے سو پہلاں سبھ تدبیراں نوں
- 130 ○ ایہہ بھکے اے سالاں درہیاں دی، دل دی آگ نہیں اج دی
- 131 ○ جلدیاں بھدیاں میریاں اکھاں
- 132 ○ آگوں بچھوں مڑ مڑ آون کیہو، ہیماں آوازاں
- 133 ○ ساریاں عمراں توں جس نوں سی ماریا تے تڑفایا
- 134 ○ جڑا بوئے اوہو کئے، محنت دا پھل کھاوے
- 135 ○ ہاسیاں وچوں کھڑ کھڑ پندے پھل گھاباں والے
- 136 ○ جو کچھ اپنے پیار چہارے
- 137 ○ ترے تل نیں ہمتاں میریاں
- 138 ○ اوہ جڑیاں دل توں سنگیاں سن
- 139 ○ فیرو دی توں سمجھا دتا اے کیہہ اے اج تے کل
- 140 ○ جے کوئی بیں نہ اندروں مہکے، سکيا بوٹا کھلدا نہیں
- 141 ○ ہاں کوئی ہیر تے ہاں کوئی رانجھا جائے کھڑے پاسے
- 142 ○ ڈھولے ماسیے گلون والا کوئی نہیں
- 143 ○ چھوٹیاں چھوٹیاں گھلاں اتے، وڈے جھگڑے جھیرے
- 144 ○ میں اوہدے عشق چ بلیا مینوں لبھیا اپنا آپ

بیسمل ملک
۳۱ اگست ۱۹۲۸ء راولپنڈی
ایم۔ اے اردو ایم۔ اے فارسی پی ایچ
ایلوہا سہافت (پروفیسر ریٹائرڈ)

مصنف:

ولادت:

تعلیم:

تصانیف:

۱. سرو چہ اغان (غزل)
۲. طلوع فردا (نظم)
۳. ندیم کی شاعری فکر، فن، شخصیت (تنقید)
۴. پردہ سخن (غزل)
۵. پس آئینہ (نظم)
۶. شاخ ہبز (غزل)
۷. بحری چھاں (پنجابی شاعری)
۸. خورشید جاں (نظم)
۹. صدف ریزے (ہائیکو)
۱۰. ادبی منظر نامے (تنقیدی مضامین)
۱۱. اوصاف (نثر و نعت)
۱۲. تھوڑے گیت
۱۳. تباہ پیاساں (پنجابی غزلاں)

زیر ترتیب و اشاعت:

- (۱۳) شائستہ بہار (اردو غزلیں) (۱۵) عبد اقبال (تنقیدی مضامین) (۱۶) غزلیں (۱۷) ہائیکو (۱۸) نظمیں
(۱۹) تنقیدی مضامین (۲۰) پنجابی شاعری

اعزازات:

۱. بہترین استاد کا ایوارڈ (ڈائریکٹوریٹ کینٹ اینڈ ٹیچرین تعلیمی ادارے پاکستان) ۱۹۸۸ء
۲. آدم جی ادبی ایوارڈ (پاکستان رائٹرز گلڈ "پس آئینہ" شعری مجموعہ) ۱۹۸۳ء
۳. نقوش ایوارڈ بہترین شاعری ۱۹۸۷ء
۴. وثیقہ اعتراف: ماہر علمی گارڈن کالج راولپنڈی کی طرف سے (پچاس سالہ علمی اور ادبی خدمات)

۱۹۹۵ء

۵. رائٹرز کلب ایوارڈ (پچاس سالہ حسن کارکردگی) (ادب و شاعری) ۱۹۹۶ء
 ۶. پی ایف آئی مارگلہ واسر اسلام آباد کی طرف سے ایوارڈ (زندگی بھر کی علمی و ادبی خدمات ۱۹۹۷ء)
- تذکرے اور کوائف:

۱۹۷۰ء کی دہائی میں اشاعت پذیر ہونے والی اصطلاحات میں
"انٹر نیشنل ہوا از ہو آف پوٹری" (۲) "من آف ایجوٹنس" (۳) "انٹر نیشنل ہوا از ہو آف
"ٹیکلوپوڈ" انٹر نیشنل بائیو گرافیکل سنٹر (انگلینڈ)۔

بولدے اکھراں دی شاعری

اکھراں دے بولن تے نہ بولن دا اندازہ اوس ویلے لگدا اے جدوں کسے اوپری زبان دی کوئی کتاب دیکھئے یا اوپرے بندے دی گل سنئے۔ تے ایس توں خیال ایس پاسے جاند اے جے اوازوں دی اک ترتیب اکناں واسطے کسے اوازوں دے مجموعے نوں باسقی بنا جاندی اے تے اکناں واسطے بے معنی۔ بک توں اسی ہور مراد لینے آں تے انگریزی والے ہور مراد لیندے نیں تے جس ویلے میں جمیل ملک دی پنجابی شاعری نوں بولدے اکھراں دی شاعری آکھیا اے اوس ویلے میرے سامنے پنجابی اکھراں دی صدیاں توں چلدی آ رہی جڑت جڑت تے ترتیب اے جس نے لفظاں وچ اوسے طرح دی اک تاثیر تے اک طلسماتی کیفیت پیدا کر دتی ہوئی اے جس طرح دی آکسیجن، ہائیڈروجن تے نائیٹروجن دی جڑت تے جڑت نے پیدا کر کے پانی ورگی تاثیر پیدا کر دتی ہوئی اے۔ ایس فرق تھل جے پانی پین ویلے سانوں اوس توں سواد لیندے ہویاں ایسہ جانن دی لوڑ نہیں ہوندی جے تھل کیساں دا ایسہ کرشمہ اے پر کسے شعر نوں پڑھن تے اوس توں سواد لین ویلے ایسہ جانکاری جتنی زیادہ ہووے اتنا ای سواد ودھدا اے تے ایس طرح جمیل ملک دے اکھراں وچ دی بوتھارکادی اوسے حساب تھل پڑھن سنن والے اگے اپنا اندر کھولدی جائے دی جس حساب تھل کسے نوں شعراں وچ ورتے گئے لفظاں دی گہرائی دا پتہ ہووے دا۔ خاص طور تے ایس کر کے جے پاکستان دی تقریباً ”ہم عمر ایس شاعری وچ بھلوں لفظ تے پہلے والے ای ورتے گئے نیں پر کسے گنی خاکے لکیرن والے دی طرح اوہناں لفظاں وچ اشارے تے حوالے نویں پئے ہوئے ملدے نیں۔ مثلاً دے طور تے اے شعراں۔۔

دھرتی دے ایسہ سبھے دکھ سکھ میرے نیں

ایسناں دھپاں چھلواں بٹھساں بہنا واں

ایس وچ کوئی لفظ اجیہا نیں جیرے پنجابیاں واسطے تے پنجابی شاعری واسطے ”جدید“

ہووے پر سارے لفظاں دی جڑت جڑت توں مفہوم دی اک جدید فضا پیدا ہو جاندی اے
تے جتنا وی کوئی پڑھن سنن والا اوس فضا نوں سمجھن والا تے اوس دی ہاں وچ ہاں ملاون
والا ہووے گا اتنا ای اوس تے اوہ پیغام کھلدا جوے گا۔ جس نوں دوجیاں تک اپڑانا جمیل
ورگے نظریاتی شاعر لئی ضروری سی تے بچ پا کے بھلوں ساڈے بزرگ کلاسیکی شاعراں ایس
خیال نوں دہرایا ہووے دا تے وحدت الوجود دی ترکیب وچ سانوں ایس دا لشکارا ملدا اے پر
انج کھل کے دھرتی دے دکھاں سکھاں دی گل سانوں کلاسیکی شاعری وچ نہیں مددی تے
غزل تے ایس توں بالکل ای ہٹل سی بلکہ بچ تہاں ایسہ دے جے ایس غزل دا کھڑا وی
جمیل ملک دے سردا سرا بند اے۔

اپنی ماں بولی وچ غزلاں کہنا واں
انج لگدا اے ماں دے کول ای رہنا واں

ماں بولی وچ صدیاں توں ساڈے بزرگ شاعری کردے آئے پر اوہناں نوں ایسہ احساس
کدی وی نہیں سی ہویا جے ”انج لگدا اے ماں دے کول ای رہنا واں“
تے شاید ایس کرکے جے سرکاری زبان بہتی فارسی نے کدے وی پنجابی تہاں سیاسی یا مذہبی
سطح تے متکا نہیں سی لایا۔ ایسہ متکا سیاسی طور تے ۱۹۴۷ء دے آل دوالے لگدا دسیا تے
اک واری تہاں پنجاب نوں روہڑ کے ای لے گیا تے اوہ طرح سیاسی طور تے ای ایس نوں
ڈکالان دا کیتا گیا جس طرح ایران وچ سیاسی رسہ کشی نے عربی دی کانگ اگے ڈکے لائے
سن۔ ایس فرق تہاں جے ایران کول کوئی تہجی زبان نہیں سی تے ساڈے کول اک تہجی زبان
ہے سی تے اسی فارسی کولوں تے آگوں چل کے انگریزی کولوں تے پوری طرح ہار نہ کھاہدی
پر اردو کولوں ضرور کنڈ لوالی تے وقت نے جدوں تھوڑا جیہا سنبھلن دتا جمیل ملک ورگیاں
نوں اوہ سواد یاد آون لگ پیا جیرا صرف ماں بولی دا حصہ ہوندا اے تے یا ساختہ اوس دے
مونہوں نکلیا۔ ”اپنی ماں بولی وچ غزلاں کہنا واں“

پاکستان بنن تہاں جتھے نویں اڑچ کھلے اوتھے نویں پکندے وی محسوس ہوئے۔ ایس توں
پہلاں انگریز دے سوسل دے راج وچ پہلی ادھی صدی دے دیکیاں دی نذر ہو گئی سی۔
دوجی دے پہلے دسمہ سال رولٹ ایکٹ ورگیاں ڈراویاں وچ گزرے تے جے کسے کجھ ہواڑ
کڈھی دی تہاں اوس توں آگوں آگ نہ بھڑک سکی تے سکھ راج پاروں پنجاب وچ کوئی
پنجاب پیار دی لہر نہ اٹھ سکی۔ پر جدوں حرف جمیل آزاد ہویا تے چپ دی سولی ٹٹی تہاں قلم

دواتیں والیاں بولدے اکھر لکھنے شروع کر دتے تے اوہناں وچوں اک اکھڑواں ہن جمیل ملک والے۔

میں اتے اشارہ کیتا اے جے جمیل ملک اک نظریاتی شاعر اے جس توں میری مراد ایہہ وے جے اوہ حالات دی مسل تے اگٹھالاون والیاں وچوں نہیں سی۔ اوس نوں ایس اتے تے اعتراض نہیں سی جے پورے ملک نوں مذہبی وسیب دے حوالے نال ونڈ دتا جائے پر اوس نوں ایس تے ضرور اعتراض سی جے بادشاہ نوں تنکیاں ویکھ کے تنکیاں نہ آکھیا جائے تے من لیا جائے کہ اوس نے کوئی نوری لباس پایا ہویا اے تے ایسے کر کے ایہناں غزلاں وچ تہانوں تھیں تھیں انج دے اشارے ملن گے۔

جھوٹھ دے نال میں کدی وی یاری کیتی نہیں

کیہ جھوٹھ تے سچ دی یاری

ایہناں دوآں مصرعیاں وچ جھوٹ توں کسے تاریخی ہونی دل اشارہ نہیں جاندا اک خاص قسم دی صورت حال دل جاندا اے۔ بیرونی ۱۹۴۰ء وں ۱۹۴۷ء تائیں اک سہانے خواب دی طرح اکھاں اگے سی تے ۱۹۴۸ء دے جم اپنے آپ نوں خوش نصیب سمجھ رہے سن جے بھیتی ای اوہ اپنے خواباں دی وادی وچ جا اپن دے تے جد ایم اے کرن توں بعد تے پاکستان بن جان نال وی ”اوہو ترنگز کھیتاں تے اوہو کلی رات“ والا سہاں دیا تے اندر اک بے یقینی جی جاگن لگ پئی۔ علم تے بیکاری نے ماضی دل دھیان پھرایا تے پتہ لگا۔

ایس عشق کتاب نے مکنا نہیں

نہیں رانجے ورقے تھل گئے نہیں

ایتھے آ کے بندہ دورا ہے تے ابک جاندا اے تے بعض ہار من کے وقت شناس ہو جاندا ہے، بعض ہار نہیں مندے۔ جمیل ملک اسی دوجی ونڈ والیاں وچوں سی تے اوس نے تاریخ کولوں اک وکھرا سبق لیا۔ ہر منزل نوں پچھے پھڈ کے آگے ودھنا ساڈی کھیڈ۔

پھلاں نہیں کھڑتا چھڈتا نہیں

ایتھے کنے جھکھڑا جھل گئے نہیں

ایہہ سوچ تے ایہہ اوم ہمیشہ توں سنگ پریمی رہیا اے جے کلا بندہ کتنا وی دلیر ہووے کے نہ کے ویلے ڈولدا جا پدا اے تے ایسے کر کے اسی جمیل ملک نوں سنگ پریمی دیکھنے آں تے کھل کے نہ سہی نہما نہما اوس لہرتوں وی متاثر بیرونی جمیل ملک دی جوانی دے نال

چڑھ رہی سی تے جس دے اثر پٹھ اوس دے کلام وچ انج دے شعروی ملدے نہیں۔

جرے مٹی دے و سنیک نہیں
دھرتی دے لیکھ سنوار دے
اوہو تے ججن بلی نے
جرے بلی سجھ سنار دے

دھرتی تے سنار پیار دی امہ اواز جمیل ملک دے دور دی اوہ اواز سی جس نوں
سائنسی تے علمی ترقی دے پیدا کتے راہلیاں نہیں زوردار وی بنایا سی تے وقت دی ضرورت
وی تے ایس وچ کافی حد تک روس ولوں اٹھدی لہروا وی دخل سی یعنی اشتراکیت دا۔ میری
تے جمیل ملک دی عمر دے بہت سارے لوک اوس دہن وچ ٹھل گئے سن تے سچ تہں امہ
وے جے امہ ٹھل پنا حالات دی اک ستم ظریفی سی جے خواب نگر وچ آ کے اوس سے دی
نوجوان نسل دی حالت اوس پنجابی مثل ورگی سی جے ”تیلی دی کیتا تے رکھا وی کھاہدا“
اوس نسل دی سدھرتے انج دی سی

ایہو جیاتی ایہو بہار
وسدیاں گلیاں سدے گھار

تے جس ویلے اوہ کنہدا اے۔

ویلا کدے جمیل اوہ وی آ جانا اے
دل دے جانی ہن نچن گلون گے

تاں اصل وچ امہ گل کیتی گئی اے جے اوہ سدھری ویلا ابجے نہیں آیا بلکہ اوہ
محسوس کردا اے جے

اج دا بندہ شیشے ورگا
اندروں باہروں ٹٹیا ہویا

ٹٹے ہوئے بندے دی کتھا ایہناں دو شعراں وچ اک ہور ڈھب ٹل بیانی گئی اے۔

پہلاں راتیں خواب تے ٹکدے رہندے سہاں
ہن تے ساڈے خواب دی مکدے جاندے نہیں
لی رات دے سہا وی رکدے جاندے نہیں
اک اک کر کے خواب وی مکدے جاندے نہیں

ایہو جئے مار دا اک ہوو شعراے۔

نظراں توں دور سویرے نہیں

ہر پاسے انج ہیرے نہیں

ایہہ ہیرے اوہو نہیں جنہاں ول سب توں پہلاں اقبال نے ایہہ دیکھدیاں ہوياں

جے اتھے دے جاگیرداری نظام دی بنیاد غلط اے، آکھیا سی۔

وہ خدایا یہ زمیں تیری نہیں تیری نہیں

تیرے آبا کی نہیں تیری نہیں میری نہیں

تے اپنے ویلے جیل ملک نے انج.....

کھیت دی اوہدا پھل دی اوہدا

جیدے موٹھے اتے مل اے

ایس دل دھلاؤ صورت حال وچ بندے کول اک ای جھوٹھی تسلی رہ جاندی اے تے

اک طرح اوہ بھی بڑی وڈی تسلی اے جے۔

کدی نمائے وی جت یندے نہیں جیون دی بازی

مونہاں بھار دی ڈگ پیندے نہیں اچیاں ذاتاں والے

نمائے دے جت جان والی گل ہو سکدا اے چوکیاں نوں کوئی تاریخی سچائی نہ لگے تے

اوہاں نوں جیل ملک دا ایہہ شعر شاید زیادہ حسب حال ہووے۔

اوہدے پچھے سب پلدے نہیں جس دے ہتھ نکیل

اوکھے سوکھے سارے کھیڈن جیون دا ایہہ کھیل

تے لگدا اے جے جیل ملک دی ایس تیردے وار توں اپنے آپ نوں پوری طرح بچا

نہیں سکيا پر اوس دی ایہہ گل وی سٹن والی نہیں جے۔

پر ایس دا ایہہ تہ مطلب نہیں اسی خواب ای دیکھنا چھڈ دیئے

ایہہ گل وی سچ اے لیا نہیں کچھ کسے وی سوہنے خواب کولوں

کھرا دباندا میں جیل ملک دے پچھے پچھے جدھر جدھر ٹریاں اوس توں اگے جے مینوں

کلاسیکی عرفان، شاعراں دے ویٹرنے جاواڑے تے کوئی تعجب دی گل نہیں تے احساس ہوندا

اے جے صدیاں پہلاں دے عارفان نے کیوں بار بار گور دی گل چھیری کہتی سی تے جیل

ملک دے شعراں وچ جس طرح تھیں تھیں ایہہ اشارے ملدے نہیں (اپنے مطالعہ تے مان

نہ کردا ہویا) میں کہہ سکنا جے بہت گھٹ اجو کے ترقی پسند تے نظریاتی شاعراں ظالمیں نوں
ایس حوالے نال ڈران دی کیتی ہووے دی۔

جہڑا بادشاہواں دا بادشاہ سی
انت اوس دی اوڈک گور سی
آکڑ کلہدی ذرا ویکھ کے چل
ترے سامنے تیری گور تے نہیں

گور والی ایہہ چٹاونی سانوں اک ہور رنگ وچ وی جمیل ملک دے شعراں وچ ملدی
اے تے اوہ وے ٹپائیاری دا رنگ جس نوں اسی اپنے کلاسیکی شاعراں دا ای رنگ کہہ سکے
آں۔

چلدی چلدی رک جاوے گی چلدی ہوئی ہوا وی کی اے!
کٹدیاں کٹدیاں کٹ جاوے گی انت حیاتی دا وی کی اے!
اندروں باہروں مڑ مڑ ٹیکیا دوآں دا کچھ سرا نہ ملیا
بندہ تے آخر بندہ اے سر دے اتے خدا وی کی اے!
جد تائیں اتھے جیوندیاں رہنا بس ساہواں نوں گندیاں رہنا
تیرے بندی وان دی جگ وچ اپنی وڈی سزا وی کی اے!

جمیل ملک دے ایہہ اکھروی کچھ بولدے نیں۔ کی اسی ایس نتیجے تے اپڑیے جے پنجابی
دے صوفی شاعر اپنے تربیتی پچھوکڑ دے سر تے جس منزل تائیں جوان عمری وچ ای اپڑ گئے
جاپدے نیں اج دے نظریاتی شاعر نوں بہت تھک کے بوتھے اپرنا پیندا اے، ایس دا جواب
میں جمیل ملک تے اوس دی شاعری نوں پڑھن والیاں اتے چھڑدا ہویا گل نوں ختم کریں۔

شریف کنجاہی

۲۳-۳-۹۸

نعت

اوہدے نال ای بلغ بہاراں نہیں جیدا سوہنا سچرا نال
 اوس رکھ دے تھلے بہہ جائے جیدی ٹھنڈی ٹھنڈی چھال
 منزل جے کول وی ہووے تے لگدی اے رکنی دُور
 جہڑا ساڈے ساہواں وچ وسے اوہنوں لبھئے شہر گراں
 ایہہ دنیا ساڈی ویری اے، تسی سبھ کجھ جاندے او
 اسی مونہوں کجھ وی کہندے نہیں، تسی آپ ای کردنیاں
 جے اوہ ساڈی بانہہ پھڑ لیون ڈبڈے بیڑے تر جان
 اسی کچے گھرے نوں لے کے وی کر جائے پار جھناں
 جدوں میم الف دے نال ملے بن جاوے وگڑی گل
 انج نال تے دونویں وڈے نہیں ایہہ اپنی اپنی تھال
 ساڈے دل وچ نور محمد دا ساڈے سر تے رب دا ہتھ
 اسی اس دھرتی دے جائے آں ایہہ دھرتی ساڈی مل
 جے اپنا دل دیوانہ اے اوس کملی والے دا
 فیر گل سمجھان دی کھڑی اے کملے نوں کیہ سمجھان

اپنی ماں بولی وچ غزلاں کہنا واں
 انج لگدا اے ماں دے کول ای رہنا واں
 دھرتی دے ایسہ سجھے دکھ سکھ میرے نہیں
 اینناں دھپاں چھاواں بیٹھاں بہنا واں
 اپنے دل وچ سچ دی گل لکائی نتیں
 جو مینوں کہنا ہندا اے کہنا واں
 دل توں جا سکدی نتیں مانگ اے جتاں دی
 ایدھے لئی میں کی کجھ کی کجھ سہنا واں
 پیار دا سونا ہور وی میں چمکایا اے
 اندروں اندریں بھاویں دھندا رہنا واں
 ساہواں وچ چاہواں دی ونبھلی وجدی اے
 سُر سنگیت دی لہر لہر وچ بہنا واں

گھمن گھیریاں پاؤن آساں پیاساں
 آون' اڑ پڈ جاون آساں پیاساں
 پانی دی اک بوند کدی نہ وستی
 خالی خولی چھاؤن آساں پیاساں
 ہنجواں دے دریا وچ بہہ بہہ جائیے
 سناں کنناں رلاؤن آساں پیاساں
 ساڈی کوئی آس نہ پیاس دی بچھے
 دل نوں بڑا جلاؤن آساں پیاساں
 جٹاں باج نہ پیاس کسے دی بھدی
 دل نوں ایہہ سمجھاؤن آساں پیاساں
 آس دی توں ایس ساڈی پیاس دی توں ایس
 تیری یاد دلاؤن آساں پیاساں
 اسی تے سبھ ترہائے ای مر جائیے
 جے سبھ مک جاون آساں پیاساں

توں تے میرے پیار نوں لایاں لیکاں
 میں کیوں تینوں اج وی پیا اڈیکاں
 کیوں وڈھیاں نال توں لیکھا لایا!
 کیسہ بولاں میں بہہ کے وچ شریکاں!
 کوئی غریب محبت کر نہیں سکدا
 جرم ایہو سی بھگتاں روز تریکاں
 پیار دلاں دا سودا زور نہ چلدا
 تینوں کیوں میں اپنے نال دھریکاں
 نہیں سی پیار تے کیوں نسا آیا اس
 ادھی راتی سُن کے میریاں چیکاں!
 سانجھا پیار اے روشنی تے رشنائی
 سمجھن توں میں اس دیاں منگاں بھیکاں

منہ دس کے کنڈ وکھاویں نل
 ہن آیا ایں تے جاویں نل
 ترے ہاسے مار مکلیا سی
 ہن رو کے مار مکاویں نل
 جھڑا بوہا غیر دا بوہا اے
 اوہ بوہا جا کھڑکاویں نل
 میں جیوندے جی نہ مر جاواں
 غیراں دا بھیس وٹاویں نل
 میں بندہ سدھا ساوا ویاں
 کوئی دل سول وکھاویں نل
 توں چال رقیباں دی چل کے
 نظراں وچوں لہہ جاویں نل
 مرا پیار تے سچا سچا اے
 ایسہ پیار جمیل بھلاویں نل

تیرے نال میں جد وی اٹھدا بہندا ساں
 چن تے سورج نال ای چڑھدا لہندا ساں
 کل مکلا نئیں ساں نال زمانہ سی
 تیری گل وچ سبھناں دی گل کھندا ساں
 تیرا دل وی میرے دل وچ وسدا سی
 دور وی ہو کے تیرے کول ای رہندا ساں
 تینوں ہسڈیاں ویکھ کے کدی روایا نئیں
 ہر دکھڑا میں اپنے دل تے سہندا ساں
 ایہنے مینوں سیر کرائی دنیا دی
 دل دریا دے نال ای بہندا رہندا ساں
 جھوٹھ دے نال میں کدی وی یاری کیتی نئیں
 جھوٹھی گل توں آپ ای آپ ترہندا ساں
 اگے ودھ کے کوئی سنبھلا دیندا سی
 چلڈیاں چلڈیاں جد میں ڈگ ڈگ پیندا ساں
 اج وی ساہواں دے وچ آنڈی جاندی اے
 کل وی سجری وا دے نال میں بہندا ساں
 یاراں نہیں مل جل کے مینوں ڈھا دتا
 دشمن کولوں کدوں جمیل میں ڈھیندا ساں

کیوں مومنوں کچھ نہ بولاں!
 میں بک بک اتھرو رولاں
 مرے اتھرو دھسے موتی
 کیوں مٹی دے دج رولاں
 تینوں دل دج سانہ کے رکھیا
 آویں تے بوبا کھولاں
 توں سینہ کھول کے دسیں
 میں اپنے دکھڑے پھولاں
 سونے دج کھوٹ نہ ہووے
 رہ رہ کے پیار نوں تولوں
 کوئی درشن دین توں پہلاں
 میں اپنے آپ نوں ٹولاں
 کیہ سچ تے جموٹھ دی یاری
 امرت دج زہر نہ گھولاں
 سینے دج ٹھنڈ پے جاوے
 میں پیار دی ککھی جھولاں
 ترا پیار شراباں ورگا
 میں پیواں تے میں ڈولاں

اچے لوکل نوں سکے سلامیاں نہیں
 وڈے کم کیتے نہیں کامیاں نہیں
 اُچے لوک تے مگلاں دے قیدی نہیں
 سارے شر وسائے نے عامیاں نہیں
 کیوں عشق دا پڑا پھرنا این
 جے کر عشق دے وچ بدنامیاں نہیں!
 تینوں سکھ دی نیند سویا اے
 ترے عاشق دی بے رامیاں نہیں
 حکمے ڈڈ دے لئی تن وک جانے
 اج گھر گھر وچ نیلامیاں نہیں
 ہس ہس کے سولی چاڑھ دتا
 کیرہ کیتا اے تیرے حامیاں نہیں!
 اپنے ہتھوں ای آپ شہید کیتا
 پہلاں گھر بلا کے شامیاں نہیں
 ددھی جانیاں نہیں اسے گھنڈیاں نہیں
 کیو جیل جیل غلامیاں نہیں!

جہڑی پیار دے پھل پئی لیکدی اے
 اوہ گل دل دے وسنیک دی اے
 والاں نوں کھول کے بیٹھی ہوئی
 تینوں اج وی شام اڑیکدی اے
 کیوں پنڑاں توں مڑ آیا نتیں
 تھلاں وچ سستی پیکدی اے
 جان والے کد آوندے نہیں
 کھلی کیوں کندھیں لیکدی اے!
 لوہدی پریا وچ کوئی سندا نتیں
 اوہ کھلی بہہ کے پیکدی اے
 جنہیں بھرویں گھر نوں ساڑ دتا
 اوہ اک تے کسے شریک دی اے
 کجھ ہور خدا توں متلیا نتیں
 اک بیتی پیار دی بھیک دی اے

تیرے ساہووں وچ سویر
 توں پھلاں بھری چنگیر
 دھرتی دا سلق تے بک
 اُنج ون سوتے ہیر
 کوئی دل دی لور نہ نھور
 راہووں دے سارے پھیر
 منزل تے گیا کون!
 امد دھرتی گمن گھیر
 بک رانجھا تے بک ہیر
 کھیزے نہیں چار چوہیر
 اسل کیسہ کرنا لوہ جن
 جیدے چانن وچ ہیر
 اتے دگدے پنچ دریا
 اتے بگدے شیر دلیر
 لوہ کل ہووے یا اج
 شیراں دے پتر شیر
 اج دشمن زیر جمیل
 اج گھر بھل دے ڈھیر

میں تے اج وی پہلے وانگوں دیکھ کے تینوں ٹھکیا نہیں
 خورے تینوں کیسہ ہویا اے توں میرے دل ٹھکیا نہیں
 تیرے تل حیاتی دا سودا تے منگا سودا سی
 رنج کے دل دی گل ای کروا امہ وی میں کر سکيا نہیں
 اک دوجے دے تل مرن دی گل تے دودیں کردے ساں
 پر جیون دی تہنگ سی ڈانڈی زہر کسے نیں ٹھکیا نہیں
 ہر منزل نوں پچھے چھڈ کے اگے ودھنا اپنی کھینڈ
 تھک ٹٹ گئے نیں پینڈے سارے پر میں فیروں ٹھکیا نہیں
 جھمک جھمک امہ سرٹواں پیار نشانی امہ ساڈی
 تینوں تک تک میں نہیں رجیا توں وی میٹھوں اکیا نہیں
 اک دوج تپ تپ کے لوہا وی ہو جاندا اے موم جمیل
 لوہ میوہ کس کم دا ہر دا دل دی آنج تے پکیا نہیں!

ہن کیوں دیندا پھریں وہائی
 مونسوں نکلی گل پرائی
 خشبو وی کدی چھپ سکدی اے
 ایویں دل دی گل لکائی
 پیار مری جھولی وچ پا کے
 دیرا دے دے واگ پھرائی
 جتن دا گھر لگا کر کے
 کیوں غیراں وی جھوک وسائی؟
 دیری گھار وی لٹ کے لے گئے
 فیر دی تتیوں لاج نہ آئی!
 سارا پنڈا لوں لوں کرا
 کنیں جندڑی مار مکائی!
 پل پل میں سپ بن کے ڈنگیا
 شوق پیڑے بین وجائی
 ہوو جھیل نہیں کجھ پے
 پیار دے بول نرول کلائی

دوویں پاسے لڑویاں لڑویاں ٹٹ گئیاں کھواراں
 فیر دی ایہو ضد دوہاں دی میں کیوں بازی ہاراں
 شام پوے تے فیر اوہتل نوں گھر دی یاد ستلے
 فجری فجری کتھے جلون پکھرو بنھ قطاراں
 کھو دے اوہلے بہہ کے وی میں ازلاں دا ترپا
 دل دے کھو دا پانی بھر بھر لے جلون غباراں
 جنگل بیلے، بلغ بیچے بیچے سارے
 سگی ساتھی، پنکھی پنچھی اڑ گئے مار اڈاراں
 چوکھٹ تے برہوں دی ماری تیری راہ پئی کھدی
 ہن تے شملں دی پے چلیں جھن موڑ مہاراں
 پرلے پاسے بھیت اے کھڑا جیدھی تھو نہ لھے
 جی کروا اے کدرے جلوں، میں دی جھاتی ماراں
 شکر دوہر حیاتی والی، ساڈا لوں لوں ساڑے
 تیریاں یاداں چھم چھم چھم گلون میگھ ملہاراں
 اتوں کچے برج منارے وچوں دل دے کچے
 دل دی ساڑ نہ لئی جنہاں او کتھے نیں سرکاراں
 میاں محمد، ہور جمیل دی کون کرے غم خواری
 یاراں تے دلداراں تل نیں ساریاں بلغ بہاراں

کیدھے لئی امدہ دل پیا دھڑکے
 اج کیوں میری اکھ پئی بھڑکے
 میں سمجھاں مرا سورج چڑھیا
 بے توں آویں تڑکے تڑکے
 خورے توں آویں مل آویں
 بدل گئے، بجلی کڑکے
 لومہ راتی اٹھ اٹھ نسل
 جندزی کبے، بوبا کھڑکے
 سینے وچ پئے لبو اٹھن
 چاروں پاسے آگ پئی بھڑکے
 دل وچ سی لوہ یار دا ہوکا
 اکھ وچ جہڑا اتھرو رڑکے
 لکساں دی سلا گکھ دی ہو گئی
 اندروں اندریں میں سڑ سڑ کے
 جن بن کے دیویں نہ دھوکا
 چھوڑ نہ جلیں امدہ ہانہ پھڑکے

اکھیاں چوں اتھرو ڈھل گئے نہیں
 پیراں وچ موتی رل گئے نہیں
 ہنواں دے ہڑ کچھ اپنے سن
 درہیں دے داغ وی دھل گئے نہیں
 اس بے قدراں دی دستی وچ
 انمول اتھرو بے کُل گئے نہیں
 ہرے واقف سارے شر دے سن
 کیوں گھار دا رست بھل گئے نہیں
 اس عشق کتاب نہیں مکنا تئیں
 کنے رانجھے ورقے تھل گئے نہیں!
 پھلاں نہیں کھڑنا چھڑیا تئیں
 اتھے کنے جھکڑا جھل گئے نہیں!
 اے خشبو سبھ توں وکری اے
 ساہواں وچ جذبے کھل گئے نہیں

شبنم ورگے اترود مکدے جاندے نہیں
 پیار دے سلوے پتر سکدے جاندے نہیں
 اکھل اکھل دے وچ پنڈے مکدے جان
 دالاں دے سارے سودے ہکدے جاندے نہیں
 پسلاں راتی خواب تے نکدے رمندے سل
 ہن تے سلوے خواب وی مکدے جاندے نہیں
 پوہ بھنڈے اسی بھنک تیرے کھڑے دی
 روگ وی تاریاں دانگوں مکدے جاندے نہیں
 ویریاں بھانڈے بالے چار چوہیر جمیل
 چڑیاں دے سب آٹنے ہکدے جاندے نہیں

ایہو حیاتی ایہو بہار
 وسدیاں گلیں سدے گھار
 چک کے صدیاں دے ایہو دکھ
 ہلدے رہے اسی پہیں بہار
 اسی وی اڑتا سکھ لئیے
 ویکھ کے اوہ کونجوں دی ڈار
 اسلمن تک جھوٹے لے
 جیون دی ایہو پیٹک ہمار
 دل وچ ٹھنڈ پندی جاوے
 سلون گاوے میگھ ملہار
 راہیں دے دل کھوہندی اے
 گوری کر کے ہار سنگھار
 ساڑی اکھ ترہائی اے
 ایدھر وی تے جھاتی مار
 خشبو وانگن نواں نکور
 دھرتی مل دا پیار دلار
 دل دی کھینڈ دے وچ جمیل
 کیس دی جت تے کیس دی ہارا!

کون اے دیری جنہیں سانوں روگ اولڑا لایا
 آپ اسمیں تے پیا اڈا سانوں مار مکایا
 سکھ سنیڑا لین گیا سی مڑ کے کیوں متیں آیا
 کیدھے لئی میں چار چوہیرے دکھ۔ دا شر و سلیا
 پیار وچھوڑے والیاں راتیں جنہاں درد وٹایا
 اوئی دل دی پیر ودھیری اوتا درد سوایا
 رات بنیری پر میں تیری لو وچ ٹردا جلوں
 توں میریاں راہواں دا چائن میں آں تیری چھلایا
 اکو مل دا ددھ پی کے کنج وکھو دکھ ہو جائے
 مل جائے دی بانہ پھڑ کے کرلائے اک مل جلیا
 آسدا ہسدا و سدا شر دی کہناں لگتا لگے
 جھگیں دا دل توڑ کے جنہیں اپنا شر و سلیا

سبھ دا دل پئے کھومندے سونیاں پھیں باتن والے
 بچن دی جنج ڈگی لے کے تھل سوغاتن والے
 سکھ دے دہڑے دوہیلن دی اکھیاں وچ سفن بھر کے
 تاریاں دے سنگ ٹوے جلون چن براتن والے
 اپنے ڈبے ساہواں تے وی من تہانوں کلہا
 اسی آں چڑھدے سورج تسی او ڈھلایاں راتن والے
 کدی نہانے وی جت لیندے نیں جیون دی بازی
 مونہں بھار وی ڈھ پیندے نیں اچیل ذاتن والے
 چھم چھم بدل دیا سینے دے وچ ٹھنڈاں پیاں
 بھرے موسم مڑ آئے پچھلی برساتن والے
 حرف جمیل آزاد ہویا تے چپ دی سولی نئی
 بولدے اکھر پئے لکھدے نیں قلم دواتن والے

وگدی ہوئی ندی سکدی نہیں
 اے تابک لمن دی سکدی نہیں
 اے اٹھدی چھل جوانی دی
 اے چھل کے توں رکدی نہیں
 اے پیار دلاں دا سودا اے
 اے جنج بوجے تے ڈھکدی نہیں
 لوہ پیار دا مل پئے پاندے نہیں
 اے قیمت ساتھوں پھکدی نہیں
 سوہنی بھنک دی ہو جلوے
 تے بھنک کولوں لکدی نہیں
 بھنک دی گل تے دکھری اے
 چند فیروں اگے بھکدی نہیں

لی رات دے سہا وی رکدے جاندے نہیں
 اک اک کر کے خواب وی مکدے جاندے نہیں
 کندھل اتے بھار اے ایل وریل دا
 کنے پکے گھار وی جھکدے جاندے نہیں
 خورے ساڈی پیاس اے کنیل صدیاں دی
 شوہ دریا تے کھو وی سکدے جاندے نہیں
 دلاں دے جڑے جڑے سودے کیتے من
 ہتھو ہتھ لوہ سودے پکدے جاندے نہیں
 وریاں چار چوہیرے لبو لائے نہیں
 سدے سدے گھار وی جھکدے جاندے نہیں
 قلم ڈبویے فر لوہ وی رشتلی وچ
 لکھے ہوئے سبھ اکھر سکدے جاندے نہیں

بلیوں چوں ہلے تیرے ڈلہ ڈلہ پیندے نہیں
 جھڑی توں لکائیں ساتھوں اوہو گل کھندے نہیں
 بجلی توں دوری چٹکی چٹکی نیتوں لگدی
 ویکھ جن تارا دوویں کول کول رہندے نہیں
 جھڑے تیرے پیار دیاں قدروں نہیں جاندے
 دنیا دے طعنے مننے ہس ہس سہندے نہیں
 کڑی لوہ بہار جی جھڑے پاسوں لنگھدی
 لڑ لڑ پھل لوہدے پیراں وچ ڈھیندے نہیں
 ساری ساری راتی گلاں کرے نہ ٹھکدے
 عمریں دے بلی جدوں دل مل جھندے نہیں

کوٹھے اتے آ کے جد کل بولے
 کنل وچ بجلن دا مل بولے
 رات والے وعدیاں دی لاج رکھ لیس
 اکھ اوہدی کچلے دی تھل بولے
 چن بانج مینوں کنل ڈر لگدا
 نمی نمی تاریاں دی چھل بولے
 سوہنی لہ لہ دا ساگ بن گئی
 ساری رات وگدا جھن بولے
 وخیل دے سر وچ ہیر بولدی
 ہیر وچ بھرواں گراں بولے
 ساڈے مل دھرتی دا دل دھڑکے
 انج لگے جیویں ساڈی مل بولے
 ابرہی دے سینے وچ ٹھنڈ پا دے
 دھرتی دی ٹھنڈی ٹھنڈی چھل بولے
 کل لوس ولے دا جمیل کوئی مل
 جدوں اوہدی مل وچ ہل بولے

سانوں کنڈیاں اتے سٹیا پنڈ دیاں وسینکھاں
 ہو رتے لوہتل کیر دینا سی متھے لائیاں لیکھاں
 دو اکھل دے شوہ دریاواں بھیت دلاں دے کھولے
 میں ہنجواں وچ ڈبڈی جولاں بٹھی وچ شریکاں
 لوکو آپ ای دسو اتھے لوس دا دروی کہڑا
 اندرو اندر ای رہ گئیں گھٹ کے جس دیاں چیکاں
 اپیں نیویاں راہواں کچھ کے خورے توں کد آویں
 میں دکھیاں اڑیاں چک چک تیری راہ اڑیکھاں
 پیار دی بازی کھیڈن والے روز پکھری چڑھدے
 جرم نہ کوئی ثابت ہندا پندیاں روز تریکاں
 تیرے بلج جمیل نہ کوئی لوہتل نوں پڑھ سکے
 دن سوئے ہنجواں تل میں جھڑے اکھ لیکھاں

چار چوہیرے بھائیڑ بلدا بھائیڑ میرے اندر
 فیر وی پنہدا گاندا رہندا دل اوہ مست قلندر
 خورے کیسہ گل سی کیوں سوہنی چٹلاں وچ ڈب موئی
 دل دریا دے تارو تے تر جاندے ست سمندر
 دل وچ بھاتی مار کے دیکھو سبھ کچھ نظرس آوے
 دل دے اندر ای رب وسدا ایسہ شیش من مندر
 سدے سدے بلغ بچے سارے ای سک جلون
 دھک دھک کردیاں جے رک جلوے دل دا پلدا جندر
 لوہ درویش اے سبھ توں دکھرا لوہے کول حیاتی
 جس دی روح وچ لوہہ نہ کوئی دل دا بھڑا سکندر

دھرتی دے راج دلارے
 چڑھ سولی لین ہلارے
 انج سوہنی ڈھلکاں مارے
 جیوں بجلی دے لشکارے
 اسی جن نوں وی ہتھ پائیے
 ساڈے پیراں بیٹھاں تارے
 کدھرے توں وک نہ جاویں
 مل پان آئے ونجارے
 ترے چھل فریب نہ چکے
 امہ پنڈاں کولوں بھارے
 جہڑے گھر توں بے گھر ہوئے
 مڑ گھر نوں لبھدے سارے
 جہڑے لٹن دودیں ہتھیں
 اوہناں دے وارے نیارے

رویے تے رو نہ سکئے
 اکھاں وچ اڑکن تارے
 لوکاں دے کم نہ آون
 تے ایہہ اتھرو کس کارے!
 روحاں دا سونا ڈھالن
 اج مل جل کے خیارے
 رب سدا سلامت رکھے
 ساڈے اپے برج منارے

اج کھی ہیری جھل گئی اے
 جند گکھاں وانگوں دل گئی اے
 تن سارا لیر و لیر ہویا
 روح کنڈیاں اتے تل گئی اے
 جنہیں ساڈا مان ودھایا سی
 اوہ گل تینوں کیوں بھل گئی اے!
 جھڑی لعلوں کولوں مہنگی سی
 اوہ سدھر کیوں ان مل گئی اے!
 سانوں عرشوں فرش تے سٹ دتا
 تیری وڈیائی کھل گئی اے
 اج اندروں ہوکا اٹھیا اے
 ساڈی اکھ فریادی ڈھل گئی اے
 اج ریل جمیل دے سینے دی
 اتھرو اتھرو وچ کھل گئی اے۔

کدوں نظر کشکول کسے دا بھردی اے!
 ایذا کٹرا جڑا میرا دردی اے!
 کون بھلاوے آگ مرے اکلاپے دی
 جندڑی ڈاہڈی لبواں دے وچ سڑدی اے
 درداں دی امہ سریوں کدرے ویکھی جے!
 پھلاں ورگے چریاں اتے زردی اے
 پنڈا ننگا جس جھلے دے جھل ورگا
 اوہدے لئی کی گرمی تے کی سردی اے!
 فیر وی سدھر مکدی نتیں حیاتی دی
 اک اک ساہ وچ سو سو واری مردی اے
 اوتھے کوئی رچتن دا کیہ مان کرے
 جتی ہوئی بازی جتھے ہردی اے
 پہلے لوکی رات دے کولوں ڈردے سن
 آپ اپنے توں رات وی ہن پئی ڈردی اے

چوآں پاسے کسے انج جگمگ لوکو
 اگے ودھ کے ویکھے سارا جگ لوکو
 اپے ثملیاں والے وی انج ڈھ گئے نیں
 پانی تے جیوں بہہ جاندی اے جھگ لوکو
 تہاڑے اپنے ای تے تہاڑے ویری نیں
 مدتاں توں ایسہ غیراں دے پچھ لگ لوکو
 ویکھ کے چلنا راہواں وچ نہ لٹ جانا
 تسی نہمانے دنیا ساری ٹھگ لوکو
 کون کسے دی بلدی اگ وچ بلدا اے
 ایتھے سبھ دی اپنی اپنی اگ لوکو
 جہدے وچ سبھ سڑ کے جھوٹھ سواہ ہووے
 کیہہ ہووے جے لگ جلاوے اوہ اگ لوکو!
 تساں نیں آپ ای ایدھا وی نیاں کرنا اے
 پیراں وچ پئی رلدی اے انج پگ لوکو

چن بھپیا وچ ہیرے
 اسل بک بک اتھرو کیرے
 جھڑے خوش خوش خوش لگدے
 اوہناں دے درد ودھیرے
 اسی روشنیاں دے راکھے
 اوہ ونڈے پھرن ہیرے
 کوئی دل جما پھل نہ لبھیا
 پھل وچدے پھرن بھلیرے
 ترے نال بہاراں آیاں
 پھل کھڑ پئے چار چوہیرے
 گھر گھر کے بدلیاں آیاں
 جد وی توں وال کھلیرے
 ویلے نوں یاد رہون گے
 ایسہ ہاسے تیرے میرے
 اسل پیار دے دیوے بالے
 لش لش پئے کرن ہیرے
 اسی اسمان تے اُڈیے
 ساڈے مان تران اچیرے

اسی لبھدے پھرے جمان وچوں
 سبھ کچھ ملیا انسان وچوں
 اسل اپنیاں جھولیاں بھر لیاں
 ایس دھرتی تے اسمان وچوں
 دسو کس دا کیہ حصہ اے!
 ایہناں کھیتل تے کھلیان وچوں
 لگیا ویری دے سینے وچ
 جد چھٹیا تیر کمان وچوں
 جے جیباں خالی ہوں تے
 ملدا نہیں کچھ دکان وچوں
 اوہ گل پرانی ہو جاندی
 بھڑی نکلی گل زبان وچوں
 اسل اوڈن دے سو ول سکھے
 پنچھی دی اک اوڈان وچوں
 اک رب دا ناں ای سچا اے
 بھڑا لو پیا دینداے جان وچوں

دے باغ تے ہن پھل ہزاراں
 بھگڑا پاؤں وچ آ کے ٹیاراں
 توں جاویں تے نال ترے ٹر جاون
 توں آویں تے آون نال بہاراں
 ایس نوں سینے وچ نہ کیوں رکھ لئیے!
 دو گھڑیاں دی امہ دے صحبت یاراں
 ہیر کدوں دی کھڑیاں دے دس پے گئی
 کون سنے اج ونبھل دیاں پکاراں!
 سبجناں راہواں تھکدیاں عمراں لنگھیاں
 ساڈے دل وی کدے تے موڑ مہاراں
 بیٹھاں لہ کے وی کدی تاں ویکھن
 اچیاں اچیاں نیں جہڑیاں سرکاراں
 چچی گل وی کاٹ اے بڑی اجوکھی
 لکدی اے سینے وچ وانگ کٹاراں

میرے سامنے لوکی ڈبڈے جانے
 کس کس دی میں کلا بیڑی تاراں!
 جی کر دے اے جگ نوں نال میں لے کے
 ویلے دے سبھ وگڑے کلج سنواراں
 جنہاں جندڑی دھرتی اتوں واری
 اوہناں توں میں اپنی جندڑی واراں
 کھیڈاں گا میں جیون دی ایسہ بازی
 بھاویں بازی جت جاواں یا ہاراں

تیرا ہانی اج وی تینوں بھلیا نہیں
 بھادیس، تیرے پیار دا بوبا کھلیا نہیں
 توں تے میری اکھ دا چونڑواں موتی اس
 اسہ دل میرا ہر کسے تے ڈھلیا نہیں
 اوہ موتی ہتھوں ہتھیں وک جاندا اے
 دل دا جہڑا موتی وی ان ملیا نہیں
 اوس اتھرو نیں مٹی دے وچ رل جانا
 جہڑا پلکاں اتے آ کے تلیا نہیں
 فیر کیوں کسے پتر اڈے جاندا نیں
 ہالے پت جھڑ دا جھکڑتے جھلیا نہیں
 اوہ رستہ منزل توڑی اپڑاندا کیہ
 جہڑا رستہ پیراں تھلے رلیا نہیں
 اوہنے کیہ جتنی اس کھینڈ جاتی دی
 جہڑا اپنے ویلے دے نال گھلیا نہیں
 وانگ پہاڑاں اوہ راکھا اے وطن دا
 جہڑا اپنی تھاں توں ہلیا جلیا نہیں
 اپنی اگ وچ آپ ای بھدا رہنا واں
 تیرے وانگوں بچھنا، میں وی بھلیا نہیں

موسم نہیں ہار سنگھار دے
 دن آئے ساڈے پیار دے
 کھڑ کھڑ کے پھل پئے ہمدے
 سبھ روپ نہیں پیار بہار دے
 میرے وی دل دے یار نہیں
 اہمہ نگلی بلی یار دے
 اوہ پاندے پیار بھارتاں
 سانوں جھاکے دے کے ماروے
 سدھراں نوں دے تسلیاں
 جیوں پچیاں نوں چکاروے
 جنہاں اپنا آپ چچھائیاں
 اوہ کدی نہ بازی ہار دے
 جھڑے مٹی دے وسنیک نہیں
 دھرتی دے لیکھ سنواروے
 اسی تردے ست سمندراں
 اسی ڈبیاں بیڑیاں تاروے
 اوہو تے ججن بلی نہیں
 جھڑے ججن سبھ سنار دے

اوہدے پچھے سبھ چلدے نیں جیدھے ہتھ نکیل
 اوکھے سوکھے سارے کھیڈن جیون دا ایسہ کھیل
 چلدیاں چلدیاں سارے اوکھے پینڈے وی مک جان
 چڑھدیاں چڑھدیاں چڑھ جاندی اے کوٹھیاں اتے بیل
 فجر ہووے تے ساریاں کلیاں کھڑکھڑ کے ہس پین
 بھلوں رو رو جان گواندی ساری رات تریل
 جے وچکار ہووے اوہناں دے سچے پیار دا پُل
 دوآں کناریاں دا وی اوڑک ہو جاندا اے میل
 توں اک ایسا پُھل ایس جیدھاں ایس سدا بہار
 موسم موسم دے لشکارے موتیا، چنبا، روئل
 ہسداں کھیڈیاں گزرے تے ایسہ دھرتی سورگ سماں
 دم گھٹ گھٹ کے جے کٹ جاوے تے دنیا دی جیل
 اک اک ٹیشن اتے مسافر لندے چڑھدے جان
 اکو تھیں تے کدی نہ رکدی ویلے دی ایسہ ریل
 آن شکاری جان شکاری ہس ہس کرن شکار
 گھگھیاں خیر مناون اپنی ظالماں ہتھ گھیل
 جنگ دی آگ بھڑکاوے جیدھے کول ایٹم دی آگ
 سارے جگ دا مالک جیدھے پیراں ہسٹاں تیل

دسو کھڑے پاسے جاوے
 ٹٹیا ہويا ٹٹیا ہويا!
 خورے کون اٹھا لے جاوے!
 پھل راہواں وچ ٹٹیا ہويا
 کیویں اپنا آپ سنبھالے!
 اپنے ہتھوں ٹٹیا ہويا
 اج دا بندہ شیشے ورگا
 اندروں باہروں ٹٹیا ہويا
 دوجی واری لگ نہیں سکدا
 رکھ اک واری پٹیا ہويا
 بوٹا بن کے سر کڈھ لیندا
 بچ زویں توں پھٹیا ہويا

بن کے باغِ وچ پھل گئے آں
 پر کنڈیاں دے وچ رل گئے آں
 ویلے کولوں کیسہ ملنا سی
 سدھراں دی تھکڑی تل گئے آں
 اکھیاں چوں اتھرو بن بن کے
 جدوں چوٹ لگی اسی ڈھل گئے آں
 سبھ دے دل وچ ٹھنڈ پا وتی
 ٹھنڈیاں واواں بن جھل گئے آں
 پھل بن گئے ٹال بہاراں دے
 اک بھیت ساں کھل کے کھل گئے آں
 دریا دے وچ ہڑ آیا تے
 سبھ دے لئی بن کے پل گئے آں
 جہڑا سی پیار حیاتی دا
 اوہدے کول اسی بن مل گئے آں
 سبھاں دی اک اک گل دے وچ
 اسی مصری وانگوں گھل گئے آں
 اسی فیر وی اوہنوں بھلے نہیں
 بھاویں اپنے آپ نوں بھل گئے آں

دکھے دل دا حال سناواں تینوں
 کتھے ویں، میں کول بلاواں تینوں
 فر پچھاں کیسہ گزری باج مرے توں
 پہلے اپنے نال بٹھاواں تینوں
 ملن دیاں نیں راہواں لکھ ہزاراں
 ملن دیاں جے ہوندیاں چاواں تینوں
 اپنی سرت تے ناں رہی تیرے باہجوں
 دس تال سسی پر رنج بھلاواں تینوں
 رسن والیا اج تک بھیت نہ کھلیا
 رُس جاویں تے کوں مناواں تینوں
 امہ وی کر تکیا پر ہو نہیں سکيا
 ڈھونڈ لیاون ہنجو ہاواں تینوں
 مینوں بھل کے وی توں امہ نہ سوچیں
 میں وی کدرے بھل نہ جاواں تینوں
 اپنے آپ توں وکھرا جان نہ بچاں
 کہندا اے تیرا پرچھاواں تینوں
 توں دھرتی دا پتر سبھ دا پتر
 لمبیاں پھردیاں سبھے ماواں تینوں

()

بھڑے موتی سدھراں پالے
 پنے رلدے آل دوالے
 اک پل دی وڈیاکی لئی
 اسل لکھاں دکھڑے جالے
 جک دے لئی کھیڈ تماشا
 کھئے ویریاں بھانبر ہالے
 راہواں نہیں کنڈیاں بھریاں
 پیراں دے پھٹ گئے چھالے
 سبھ دھرتی ڈولدی پئی اے
 اج اینوں کون سنبھالے!
 لیکھاں دا نہیں ایہ لکھیا
 ایہ سبھ ویلے دے چالے
 اندر دل جھاتی پائیے
 تے کچھ نہیں وگڑیا ہالے
 دل سوہنا تے سبھ سوہنے
 گورے ہودن یا کالے
 جہاں مٹی سونا کیتی
 اوہ لوک نہیں کرمل والے

اسی مونہوں کچھ وی بولدے نہیں اسی اندرو اندری سڑ گئے آں
 کدی کدی تے انج وی ہویا اے جنج اپنے کولوں ڈر گئے آں
 اسی جان دی بازی لان دیاں گلاں تے بڑیاں کردے ساں
 جد آیا وقت شہادت دا کیوں ڈر کے اندر وڑ گئے آں
 جدوں اپنے آپ توں شرم آئی جدوں ویلے نیں سانوں واج دتی
 اسی اپنی جان تے کھیڈ گئے، ہس ہس کے سولی چڑھ گئے آں
 ساڈا مان تران ای کم آیا ہاری ہوئی بازی جت لتی
 اسی خالی ہتھ تے ساں فیروی اسی ویریاں دے نال لڑ گئے آں
 اسی لٹکدی اوس دے موتی ساں انج عمر تے ساڈی تھوڑی سی
 پر جاندیاں جاندیاں وی بھلاں پھلاں تے موتی جڑ گئے آں
 اسل اپنی جان تے وار دتی پر ڈبدے بیڑے تار دتے
 اسی آپے ڈبدیاں ڈبدیاں وی کئے ڈبدیاں دے ہتھ پھڑ گئے آں
 ساڈے لو دی مہندی رانگی سی دوہٹی دا روپ نکھار گئی
 اسی نوں نویلی دھرتی تے کنیں ہیرے موتی مڑھ گئے آں
 جے علم دے نال نال عمل ہووے تے کچھ وی پلے پیندا نہیں
 سچے عالم فاضل کسں سانوں اسی چار جماتاں پڑھ گئے آں
 اسل لکھل کتاباں پڑھ لیاں فیروی جیویں انج لگدا اے
 اسی علم دے ایس سمندر وچ ان پڑھ آئے ان پڑھ گئے آں

مرے اتھرو ترے وصال دے نہیں
 ایسہ جگنو دیوے بالدے نہیں
 سبھ گزرے تیریاں یاداں وچ
 جنے دن وی ہر سال دے نہیں
 اوہناں بس خواباں وچ آنا
 جہڑے ججن خواب خیال دے نہیں
 اوہناں توں پچھو دکھ ساڈا
 جہڑے محرم ساڈے حال دے نہیں
 اسی اج دی گل دا پچھنے آں
 اوہ کل دی گل تے ٹالدے نہیں
 اسی جتی اگ بجھاؤنے آں
 اوہ اونے بھانیز بالدے نہیں
 اوہناں دے گھرتے چاندی اے
 جہڑے کارن ساڈے کل دے نہیں
 اوہناں دا سکھ وی دکھ جہڑے
 عمراں دے دکھڑے جالدے نہیں
 کجھ ہونا نسین فیر دی لوکی
 سینے وچ سدھراں پالدے نہیں

اے بھروسے تے دکھ دا موسم گزاریا اے
 بہار موسم نہیں آ کے مینوں نکھاریا اے
 کسے نہیں آ کے ایہناں نوں مڑ کے اجاڑ دتا
 اسل میں باغیاں نوں مل کے جد وی سنواریا اے
 اڈاریاں مار کے اوہ خورے گئے نہیں کتھے!
 کسے تے ویری نہیں پنچھیاں نوں اڈاریا اے!
 اوسے نوں ودھ کے تساں نہیں دکھ وی ودیک دتے
 اوہ جہڑا پہلے ای اپنے درواں دا ماریا اے
 اوہ اپنے نیویں ہلاریاں نوں دی جاندا اے
 اے وقت دی پینگ چڑھ کے جہڑا ہلا رہیا اے!
 بھلا نہیں تکیا، جے کون جھوٹھا اے کون سچا
 جدوں کسے نہیں وی جھوٹھ سچ نوں نتاریا اے
 جمیل اپنے ای کول آواز مڑ کے آئی
 گئے ہوئے بیلپاں نوں جد وی پکاریا اے

مکی اے رات دی رانی
 کندی اے پیار کہانی
 تینوں وی نل لیاوے
 جد آوے شام سہانی
 ترے پیار دا مکھن رڑکے
 چاٹی دے وچ مدھانی
 بچن دے کول ای جالوے
 ایسہ چنی اڑ پڑ جانی
 ایسہ کدوں پرانی ہووے
 ایسہ پیار دی گل پرانی!
 ترے پیار دے موتی لبھے
 اسل جد وی چھانی چھانی
 تیرے لئی سے وے
 ایسہ اپنی جند نمائی

ق

توں دور گیا تے چنن
 اسل تیری قدر پچھانی
 توں گھر آیا تے مہی
 اسل سکھ دی چادر تانی

رکھن اتے ڈولن ساوے پتر
 ٹھنڈیاں پکھیاں جھولن ساوے پتر
 ایناں نال ای سانجھ اے ساڈے دل دی
 پیار دی بولی بولن ساوے پتر
 پھلاں نال وی رہ کے اپنی جند نوں
 کنڈیاں اتے تولن ساوے پتر
 دل دا بوٹا رہنا ہریا بھریا
 جد تک ساڈے کولن ساوے پتر
 سدیاں سدیاں شاخاں تے ٹسک گیاں
 بھیت نہ دل دا کھولن ساوے پتر
 پت جھڑ دے وچ پیراں پیٹھاں آ کے
 اپنے آپ نوں رولن ساوے پتر
 ایناں دے نیڑے ہو کے جد بے
 سارے دکھڑے پھولن ساوے پتر

نظراں توں دور سویرے نہیں
 ہر پاسے انج ہنیرے نہیں
 وسنیک نہیں اچیاں ماڑیاں دے
 ایسہ تیرے نہیں ناں میرے نہیں
 اوہ گل وی کردیاں تھکدے نہیں
 اوہناں دے مان ودھیرے نہیں
 اسی تیرے عاجز بندے آں
 پر ساڈے سر اچیرے نہیں
 ایہناں ساڈے پیڑے وناں نہیں
 بدل تے بڑے گھنیرے نہیں
 دل جوگی وانگوں پھردا اے
 تریاں گلایاں دے پھیرے نہیں
 ترے ناں بہار دا موسم اے
 توں کلیاں پھل کھلیرے نہیں
 تیرے جیہا پھل نہ کوئی وی
 پئے وپچدے پھل بھلیرے نہیں
 چل توں وی چل جمیل اتھے
 جتھے بچاں دے ڈیرے نہیں

وگدیاں وگدیاں دلاں دی ندی سک جاندی اے
 پیار نہ ہووے تے سبھ گل ای مک جاندی اے
 ووہٹی دا دل خوشیاں بھریا دھک دھک کروا
 جد وی جنج کسے بوہے تے ڈھک جاندی اے
 اچی شنی پھل پوے تے شان نہ وسے
 نیویں ہو ہو جھکدیاں جھکدیاں جھک جاندی اے
 پیار دی آگ جیہدے تن لگے اوہو جانے
 ہولے ہولے جندڑی آپ ای پھک جاندی اے
 اپنی ذات دے تل ای جے کر سچ نہ بولو
 سچ دی گل دی اپنے کولوں لک جاندی اے
 چپ کر کے اوہ کوہلا نکڑے لگ جاندی اے
 چھپن چھوت سچ جیہدی واری چک جاندی اے
 گل کرن دا حق جمیل اوسے نوں پہلاں
 جیہدی گل وی سینے دے وچ ٹھک جاندی اے

اج اوہ میرے سامنے انج کھلو گئی اے
 مینوں اکھ سمندر وچ ڈبو گئی اے
 پھل کھڑا انج اپنی پیار کہانی دا
 دور دور تک اڈ اڈ کے خشبو گئی اے
 چارے پاسے پیار نہیں چان کیتا اے
 ہر دل دے وچ کھلی کھلی لو گئی اے
 اپنے پھل نہیں کیدھے گل وچ پاواں میں
 سوہل جوانی کئے ہار پرو گئی اے
 ساری رات اوس اکھاں چوں دسدی رہی
 نویں پرانے سھے داغ ای دھو گئی اے
 انج بہار نہیں اپنے پنکھ کھلارے نہیں
 اڈ کے ہر پاسے ایدھی کنسو گئی اے
 میں ہن کنناں کل مکلا لگناں واں
 ہن تے تیری یاد وی کدرے کھو گئی اے
 لہو لہان اے ساری دھرتی تتی ریت
 اپنے کنڈے پیراں بیٹھ چھو گئی اے
 اپنے سوہنے موسم وچ وی انج جمیل
 چپ کیوں ایں توں کوئی گل تے ہو گئی اے!

کھیڑ دیاں تے ہس دیاں بالاں وانگوں
 تیریاں سوچاں مرے خیالاں وانگوں
 کنیاں سدھراں نیں ایہناں دیاں قیدی
 کھلے ہوئے نیں تارے جالاں وانگوں
 پل پل میرا سینہ پھکیاں جاوے
 یاداں تیریاں تیز کدالاں وانگوں
 تنک تنک میں وی سڑدا بلدا رہناں
 حال اپنا لوکاں دے حالاں وانگوں
 لکھ جواب میں دے دے وی نہ تھکاں
 جندڑی اے بے انت سوالاں وانگوں
 چپ چپے لنگ جاندی اے کولوں
 عمر حیاتی ورہیاں سالاں وانگوں
 چلدیاں چلدیاں تھک جاندے نیں سارے
 کون چلے ویلے دیاں چالاں وانگوں
 وانگ جوانی چڑھیاں ای لہہ جاوے
 چھلاں وی نیں تیریاں چھالاں وانگوں
 میں وی اوہدے نال ای گدا پاواں
 دل وچ پنجا کوئی دھالاں وانگوں

مینوں مار مکایا مرے شریکاں
 اسمائیں تے گئیاں میریاں چیکاں
 ساڈا حق وی سانوں انج پئے دیوں
 جیکن ساڈے پلے پاؤں بھیکاں
 ساڈا جرم نہ کوئی سانوں رسدا
 روز پکھری دے وچ پین تریکاں
 فیر وی اوہدے ول کیوں تھکدے رہئے
 جنہیں ساڈے نال نوں لائیاں لیکاں
 اتھے مری اڈیک دا انت نہ کوئی
 ساری عمرے خورے کنہوں اڈیکاں!
 تیرے ہجر دا اک اک دن گزاراں
 کندھاں اتے گن گن پاواں لیکاں
 کیوں نہ ودھ کے ایمنیاں دا سر بھنناں!
 نیڑے آن بلاواں تے کیوں چیکاں!

ساڈے چار چفیرے لبو اگ دے نیں
 نالو نال ای ہاسے ویری جگ دے نیں
 جنہاں پچھے جان گوائی، سر دتے
 اوہو آکھن ایہہ ساڈے کیہہ لگدے نیں
 جہڑا سبھ دنیا نوں ٹھکدا پھردا اے
 ایہہ پچھ لگ وی سارے اوے ٹھگ دے نیں
 تھوڑی دیر نوں پانی وچ بہہ جاوے گے
 ویریاں دے جٹے صابن دی جھگ دے نیں
 اوہناں آپے پیراں وچ رل جاناں اے
 جہڑے دشمن میری اچی پگ دے نیں
 جنہاں راہواں تے توں چل کے آؤناں سیں
 اوہناں تے ہن پیار دے جٹے وگدے نیں
 اکھاں ترس گیاں سن ساڈیاں جیدھے لئی
 ایہہ لشکارے تے اوے جگمگ دے نیں

کئی سوہنی رت بہار دی اے
 اج سنگت سوئے یار دی اے
 جیدھے دل کھچیا جانا واں
 اوہ خشبو تے دلدار دی اے
 اسل اپنے آپ نوں پیش کیتا
 ہن جو مرضی سرکار دی اے
 ناں اچا سدا محبت دا
 اہمہ وگڑے کم سنوار دی اے
 سوہنی جند اپنی روہڑ دتی
 پر ڈبڈے بیڑے تاردی اے
 دنیا دے دو ای پاسے نیں
 گل جت دی اے یا ہار دی اے
 سبھ دے لئے ہاسا بن گئے آں
 سبھ خلقت طعنے مار دی اے
 دلاں دے سودے ہوو نیں کجھ
 پر اہمہ دنیا پیوپار دی اے
 توں کتھے چھپ کے بیٹھا ایں!
 مینوں تانگ ترے دیدار دی اے

چلدیاں چلدیاں رک جاوے گی چلدی ہوئی ہوا وی کیہ اے!
 کٹدیاں کٹدیاں کٹ جاوے گی انت حیاتی دا وی کیہ اے!
 جد تائیں اتھے جیوندیاں رہناں بس ساہواں نوں گندیاں رہناں
 تیرے بندیاں دی جگ وچ اپنی وڈی سزا وی کیہ اے!
 اندروں باہروں مڑ مڑ سکیا دوواں دا کجھ ہرا نہ ملیا
 بندہ تے آخر بندہ اے سر دے اتے خدا وی کیہ اے!
 اوہناں دے جو دل وچ آیا اوہناں نیں اوہ ظلم کھلیا
 ساڈا کجھ وی وس نہ چلیا ساڈی ہور خطا وی کیہ اے!
 شلا سدا جوانیاں ماڑن جگ وچ اپے جھنڈے گاڑن
 ملاں دی پتراں لئی ایس توں ودھ کے ہور دعا وی کیہ اے!
 سبھ کجھ مک جاندا اے پر پھیائی دا ایہہ ناں نہیں مکدا
 مر کے وی ایہہ جیوندی رہندی تیری مری وفا وی کیہ اے!
 ساری حیاتی جاگدے رہے سبھے بھیت سمجھ آ جاون
 اکو رات دی ساڈی عبادت دا ایہہ جگراتا وی کیہ اے!

تیری نہ دادِ دل وچ سل اے
 توں کہنا ایں کھڑی گل اے!
 کرنی دا ای نال ایں بھرنا
 جو بویا سی اوہدا پھل اے
 کیوں نہ جیویئے جیون وانگوں
 پھل حیاتِ پل دو پل اے
 جو ہونا ایں ہو کے رہی
 چارے پائے ای تھر تھل اے
 باہر وی اک کر بل بلدی
 سینے وچ وی اک کر بل اے
 اکو جیہا زمانہ اتھے
 کل دی اج اے، اج دی کل اے
 ویکھیں اپنی چال نہ بھلیں
 وقت سنہڑا، چل سو چل اے
 کھیت وی اوہدا پھل وی اوہدا
 جدھے موہنڈے اتے ہل اے
 اک جمیل اے کل مکلا
 ساری دنیا دشمن ول اے

ساریاں شکلاں پیاریاں کولوں
 کیہ لبھیا اے یاریاں کولوں
 اپنے جال دے وچ پھس گئے آں
 پجدے پھرے شکاریاں کولوں
 اینہاں دا کم کھیڈ تماشا
 منگ نہ کجھ مداریاں کولوں
 سپاں دی شوکر ملنی ایں
 دھوکے باز پٹاریاں کولوں
 کوئی سودا نقد وی کر لے
 ساریاں گلاں ادھاریاں کولوں
 اتھے کسے وی کجھ نہیں پایا
 اپنی اپنی واریاں کولوں
 اپنا حق گج وچ کے منگئے
 روز روز دی خواریاں کولوں
 پیار دی سدھر سبھ توں چنگی
 باقی سدھراں ساریاں کولوں
 'آ' اسی وی اڈنا سکھئے
 پکھرو آں 'نال' اڈاریاں کولوں

ہر واری رنگاں وچ پنڈیاں بھنگاں
 میں ہن تینوں کھڑے رنگ وچ رنگاں
 تیرے نال ای اپنا جیونا مرناں
 نت دھاڑے تیریاں خیراں منگاں
 رانجھا کیویں ویڑے وچ آ ڈھکیا!
 ہیر سیال تے رہندی سی وچ جھنگاں
 اپنیاں گلاں نال ای ڈنگدا جاوے
 مار مکھیا سانوں اوہدیاں ڈنگاں
 سانوں کوئی گل اجوکھی کہہ گئے
 جد وی پھیرا پلایا مست ملنگاں
 ڈور ذرا وی تیز ہوئی تے بچناں
 کٹ جاواں گا میں وی وانگ پتنگاں
 امن دی بھیک نہ کوئی جھولی پاندا
 چھڑ پیاں نہیں سارے پاسے جنگاں
 اسی جمیل کدوں سوہنے ساں پہلے
 سانوں سوہنا کیتا اوہدے سنگاں

جہڑی مینوں رج کے جان دی اے
 اوہ کڑی تے میرے ہان دی اے
 میں اوس دی قیمت جانتا واں
 اوہ میری قدر پہچان دی اے
 اوہ نیندر پیار سہاگ دی اے
 جہڑی سکھ دی چدر تان دی اے
 جہڑی سدھر دل وچ پلدی اے
 اوہ سدا جوانیاں مان دی اے
 مجنوں جنگل وچ کلا نہیں
 لیا دی ریت نوں چھان دی اے
 خورے کیوں ہن تک آیا نہیں
 اج خبر تے اوہدے آن دی اے
 ایسہ دل جمیل دا چیر گئی
 ایسہ واج تے اوہدے گان دی اے

میرا دیر اے، اوہ میرا ماں جلیا اے
 میں ڈبدی نوں جنہیں بے لایا اے
 نیڑے بہہ کے رج کے گلاں کر لیٹے
 بہتا چر دوری کنل ترسلیا اے
 دھرتی دے سینے وچ ٹھنڈ پے جاوے گی
 ڈاڈھی پیاس اے آس دا بدل چھایا اے
 دور وسندے ویری دا ہن رونا کیہ
 میرا دشمن تے میرا ہسلیا اے
 اگے ودھ کے اوہوں سینے لا تا
 جنہیں اپنے پیار دا ہتھ ودھایا اے
 کلا ہو کے دی میں ایناں کلا متیں
 میرے نالو نال ای میرا سلیا اے
 مکدیاں مکدیاں مک گئی گل جاتی دی
 آیا اے پر کئی دیر نوں آیا اے!

سارے دکھڑے ای سانون بھل جاون گے
 آون والے آخر ہک دن آون گے
 عمریں دے لئی اوہ اتھے وس جاون گے
 ساڈے دل دی سخی جھوک وسلون گے
 اوہناں دی سوچاں وچ ستے خیراں نیں
 اپنے تل ای ساڈی خیر مناون گے
 اکھاں اکھاں وچ اسل بجھ لینی اس
 کد تک اپنے پیار دی گل لکاون گے!
 خالی ہتھ تے کدی وی جئیں آؤنا نہیں
 کجھ نہ کجھ تے ساڈی جھولی پاون گے
 جہڑا ساڈے کولوں سانہیا جانا نہیں
 اپنے دل وچ اینٹیں پیار لیاون گے
 ویلا کدے جمیل اوہ وی آ جانا اس
 دل دے جانی ہن نچن گلون گے

جس نوں دیکھو اوہو ای منہ زور اتھے
 کم دیاں گلاں گھٹ نیں بہتا شور اتھے
 ایس دا اکلاپا وی کنال سوہنا ایس
 دل دے جنگل دے وچ پنچدا مور اتھے
 اپنے آپ نوں ای میں نکدا رہنا واں
 میرے جیہا نہیں کوئی مورکھ ہو رہا اتھے
 اوس توں پچھو جن کدی ہتھ آیا وی!
 چھلاں وانگوں اڈا پھرے چکور اتھے
 شام ہوئی تے ایہو کنال پرانا سی
 سرگی ویلے پھل سی نواں نکور اتھے
 خشبو کندھل ٹپ کے باہر جاندی نہیں
 پھل گلاب دے گھٹ نیں بہتے تھور اتھے
 راتو رات ای سبھ کجھ لٹ پٹ لیندے نیں
 بوہا بوہا نکدے پھرے چور اتھے
 آنے والے ساہ دا کوئی بھروسہ نہیں
 ہر کسے نوں پئی اڑیکے گور اتھے
 پکڑے کون سبھاں دے دل دا چور جیل
 ”پکڑو پکڑو چور نوں“ ایہو شور اتھے

چپ چیتے نکدی رہی اوہ مونہوں کجھ نہ بولی
 میں جیدھے راہواں وچ اپنی سدھر سدھر رولی
 رانجھے دی ونبھلی دی کوکر اوہدے کم نہ آئی
 کھیڑیاں نیں اوہ ظلم مکلیا، ہیر وی چڑھ گئی ڈولی
 تیرے ملن دا کوئی موتی اپنے ہتھ نہ آیا
 سدا وچھوڑے والی اسل اتلھے ریت پھرولی
 دوہاں پاسے دی چپ نیں دوہاں نوں مار مکلیا
 دل دی دل وچ رہ گئی دل دی گل کسے نہ کھولی
 اج وی لیلی اپنے مجنوں نوں پہچان نہ سکی
 ودھ کے خیر نہ پلایا رہ گئی خالی قیس دی جھولی
 پیمائی دی گل وی اج تے منہ منہ آ کے رکدی
 بولن توں پہلاں کیوں اسل گل لبیاں تے تولی!
 زہر تے زہر سی اوہنے اپنا کم جمیل وکھلایا
 پین توں پہلاں بھاویں اسل زہر چ شکر گھولی

ساری راتیں شبنم روئی
 تہے سویرے سی نوں نروئی
 میں جاگاں تیری رہ نکاں
 بچاں آ جا لوئی لوئی
 کچ کنواریاں ایدھیاں سدھراں
 دوہٹی سوہنی تے ان چھوئی
 تیرے باج تے انج لگدا اے
 جیویں میں موئی کے موئی
 پھلاں دے نال عشق کمایا
 کنڈیاں دے نال جند پروئی
 تیرا پیار مینوں ملیا سی
 بھل بیٹھی، ایسہ دولت کھوئی
 اوہو کجھ کٹیا وی اوہنے
 جنہیں ہرہی فصل سی بوئی

سچ دا سورج نہیں دو پل دا سورج
 نہیں بجھنا ایسہ پھلدا پھلدا سورج
 آج تک ایس دی آگ نہ ٹھنڈی ہوئی
 خورے کیدھی آگ وچ بلدا سورج!
 دنیا دے دوجے پاسے جا لکے
 ساڈے پاسے توں ایسہ ڈھلدا سورج
 ساڈے کول ہیرے نہیں آ سکدے
 ساڈے ہتھ وچ آج تے کل دا سورج
 نہیریاں دے نال اکھ مچولی کردا
 نہیریاں دے وچ رہ کے پلدا سورج
 اک دن ساڈے گھر وچ وی اپڑے گا
 ازلاں توں ایسہ چلدا چلدا سورج
 سورج تے وے ساڈا یار پرانا
 ساڈے دل نوں کدے نہ کھلدا سورج

تیرے نال ای اڈ پڑ گئیاں تیریاں گلاں باتیں
 توں آیا نال مڑ کے آیاں عیداں تے شہراتیں
 تیرا کوئی پیار سنوڑا خورے کیوں نہیں آیا!
 انج تے گج وج کے وسیاں نیں اکھاں تے برساتیں
 رات وی بیتی سرگی وی ووہٹی نے گھنڈ نہ پکيا
 کھڑے بوہے جا ڈکیاں نیں تاریاں دیاں براتیں!
 اتھے ہار وی جت ہوئی اے اتھے جت وی ہار اے
 اکو پلڑے وج مل گئیاں کیسہ جتاں کیسہ ماتیں
 ڈر لگدا اے کوئی اچکا لٹ کے لے نہ جاوے
 اپنے دل وج سانجھ کے رکھیاں تیریاں پیار سوغاتیں
 لگم دا سیں توں تینوں پیار نیں کئے لکھ دا کیتا
 ویکھیں کدرے بھل نہ جاویں اپنیاں ادھ اوقاتیں!
 اکھر لکھدیاں گئی حیاتی اپنی جان وی واری
 سکیاں نہیں کدرے وی ساڈے دل دیاں قلم دواتیں

ویلے دی اٹھدی لہر سی!
 اوہ ہڑ سی یا اوہ قہر سی!
 اکلاپا سی ہر ویہڑے وچ
 درواں دا وسدا شہر سی
 ترہائے سارے لوک سن
 بلدی ہوئی دوپہر سی
 منگیاں نہ لہی موت دی
 جینا وی اتھے قہر سی
 اوہ آپ قیامت سی اوہی
 گلاں دے وچ وی زہر سی
 ہن تے اک چپ گھنیری اے
 کندے نیں اتھے شہر سی
 میں ڈبدا تردا رہندا سل
 دل سی یا کوئی بحر سی!

یاد آئی، جندڑی ڈول گئی
 اکھیاں وچ موتی رول گئی
 مرا اوہدے بانج گزارا نہیں
 ہر سدھر مونہوں بول گئی
 اونے ساڈی قدر پچھانی نہیں
 مٹی وچ موتی رول گئی
 اک چپ نے وی اوہ گل کیتی
 سبھ بھیت دلاں دے کھول گئی
 اسی پھل ساں دنیا ایسے لئی
 کنڈیاں تے سانوں رول گئی
 راہواں دے وچ لٹیرے سن
 اک جندڑی سی، انمول، گئی
 جہڑی چیز جمیل ساڈی سی
 ہن خورے کیدھے کول گئی

بے درداں دی ایس نگری وچ کھڑے پاسے جائیے!
 جھڑے پاسے جائیے اوتھے اپنا آپ گنوائیے
 سبھ نوں اپنیاں اپنیاں فکراں اپنیاں اپنیاں لوڑاں
 کون نے گا کس نوں اپنے دل دا حل سنائیے!
 اونٹن ای اپنے ہتھوں نوں دور اوہ کچھدے جاندے
 جنہاں اپنے ولوں پچھے پیار دا ہتھ ودھائیے
 بھار اے اینٹاں پکدے پکدے کمرے وی جھک گیاں
 جیوندے رہے پر جیوندی جی کناں بھار اٹھائیے!
 کدے کدے تے دل چاہندا اے دل کڈھ کے رکھ دیے
 آپ وی رویے یاراں نوں وی اپنے نال روایے
 ہو سکدا اے اک دن ایسہ کنڈے وی پھل بن جاوے
 پھل نہیں ملدے تے کنڈے ای اپنی جھولی پائیے
 خورے ہیر کوئی خود چل کے ساڈے کول آ جاوے
 جوگی بن کے بہہ جائیے تے پیار دی دھونی لائیے
 رب توں منگئے دیریاں کولوں کیدھے لئی کجھ منگئے!
 اپنے ہتھوں ای کیوں اپنے دل دی قدر گھٹائیے!
 اتھے اکو وار دا پھیرا دوجی وار نہ آنا
 نیکی وی کر جائیے کوئی کیوں ایسہ پاپ کمائیے!

سانوں اج تک کجھ ملیا نئیں ایس دل جئے خانہ خراب کولوں
 جد تک ساہ آوندے جاندے نیں جند چھٹنی نئیں عذاب کولوں
 خورے اج کیہ کجھ ورتی اے ایدھے تے رنگ وی اڑ گئے نیں
 اسی پیار دی خشبو لبھنے آں سدے ہوئے پھل گلاب کولوں
 ساڈے دل دا ہوو سوال سی کجھ توں سمجھیا اے کجھ ہوو پنل
 دل شیشہ چورو چورو ہویا تیرے رُکھے جئے جواب کولوں
 جہڑے پیار کسے نوں کردے نیں اوہ رکھدے نئیں حساب کوئی
 جے دل دے نال اے دل بھناں کیہ لبھناں فیر حساب کولوں
 پر ایس دا مطلب ایہہ تے نئیں اسی خواب ای ویکھنا چھوڑ دیئے
 ایہہ گل وی سچ اے ملیا نئیں کجھ کسے وی سوہنے خواب کولوں
 اوہ وی نیں سبھ کجھ پڑھ کے وی جنہاں نوں لکھ وی ملدا نئیں
 اصل ورقا ورقا پھول دتا اک ملیا رب کتاب کولوں
 بھلوں لکھ دعاواں منگ لیئے سبھ گل سوہنی پیمائی دی
 جے نیت ٹھیک نہ ہووے تے کجھ لبھدا نئیں ثواب کولوں

اوہنے ڈاڈا روگ لگایا مینوں
 جیوندے جی کنڈیاں تے پایا مینوں
 سر کنارے میری پیاس ودھا کے
 ماریا اوہنے کیوں ترہایا مینوں
 میں محرم ساں بن کے میرا پردہ
 میرے کولوں آپ لکایا مینوں
 مٹھے مٹھے خواہاں دے وچ آ کے
 سرگی ویلے آن جگایا مینوں
 میں سبھے لوکاں دا دردی ہويا
 اپنا لگیا درد پرایا مینوں
 مری حیاتی دا اوہ وے سرتاواں
 خورے کیوں ایناں ترہایا مینوں!
 اکھاں دے وچ اتھرو آ جاندے نیں
 یاد جد آوے اوہ ماں جایا مینوں
 پیار دی خشبو اڈ کے دل وچ وس گئی
 دور توں اوہنیں پھل وکھایا مینوں
 میں تے رانجھے دی ونبھل دا سُر ساں
 کون سی جنہیں ہیر بنایا مینوں!

اوہ وی دن سن دوویں رل مل بہندے ساں
 چپ وی رہندے ساں تے کیہہ کجھ کہندے ساں
 ساڈے پیار وا انت نئیں سی کوئی وی
 وانگ پتنگاں اک دوجے تے ڈھیندے ساں
 اک دوجے وا ساتھ سہارا بہتا سی
 دکھاں دردواں وچ وی سدے رہندے ساں
 ساڈے پیار دے جگنو لش لش کردے سن
 جد ساون دے اتھرو بن کے بہندے ساں
 ساڈا پیار ای جندڑی وا سرٹاواں سی
 اکھاں دے وچ وسدے دل وچ رہندے ساں
 ایناں مان سی سانوں پیار دے بولاں تے
 پتھر جئی گل پھل سمجھ کے سہندے ساں
 پیار دھنک دے رنگ تے ساڈے دل وچ سن
 امبراں نوں رنگن لئی چڑھدے لندے ساں
 پیار سفر تے کدے وی کھوٹا کیتا نئیں
 چلدیاں چلدیاں کدوں کے نال کہندے ساں!
 جندڑی اتے ساڈا مان ودھیرا سی
 موت دے کولوں کدوں جمیل ترہندے ساں

کچھ وی کم نہ آن دعاواں میریاں
 ودھ ودھ جاون ہور سزاواں میریاں
 دنیا والے پیار بھروسہ کر لیندے
 جے توں رکھدا یاد وفاواں میریاں
 جے توں سچے دل نال مینوں پیار کریں
 ہو جاون سبھ دور بلاواں میریاں
 اپنیاں اپنیاں راہواں تے سبھ ٹر گئے نیں
 سنیاں نیں کچھ بھین بھراواں میریاں
 میری لمی عمر وی تینوں لگ جاوے
 جے تینوں لگ جان دعاواں میریاں
 مینوں دیکھناں نیں تے اوہنوں ویکھ لو
 اوہدے کول نیں سبھ اداواں میریاں
 جس دا دل وی چاہوے آ کے بہہ جاوے
 ہن تے ہر پاسے نیں چھاواں میریاں
 میں اک پیار دا شر جمیل وسایا اے
 چار چغیرے وگدیاں واواں میریاں

دل ڈبے ترے میں ڈوہنگیاں راتیں وچ
 شوہ دریا میں ساڈیاں گلاں باتاں وچ
 کیسہ کیسہ تحفے سالگرہ تے آئے میں
 دل وی کنے میں ایہناں سوغاتاں وچ!
 کل دے ہاے اج دے اتھرو بن گئے میں
 کیسہ کچھ لبھدا پھرنا واں برساتاں وچ!
 کسے دے نال کسے دا دل وی ملدا نہیں
 پئے بھلیکھے اچیاں نیویاں ذاتاں وچ
 حرفاں وچوں روشنی پھٹدی رہندی اے
 بہتی رشنائی اے قلم دواتاں وچ

کنڈیاں تے جندڑی تولاں
 خشبو دیاں پکھیاں جھولاں
 جد یاد بہار دی آوے
 میں نال ہوا دے ڈولاں
 توں ووہٹی بن کے آویں
 تے میں تیرا گھنڈ کھولاں
 تری ہر گل میرے دل دی
 ترے سامنے میں کیہ بولاں!
 دھڑکن دھڑکن وچ وساں
 میں بھیت دلاں دے کھولاں
 دل جئے موتی نہیں لبھدے
 کاہنوں میں ریت پھولاں!
 ہوراں دے روگ نیں بوچے
 کیہ اپنے دکھڑے پھولاں!
 توں میرے کولوں لنگھیں
 تے تیرے نال میں ہو لاں
 اکھر نیں مکھن ورگے
 لوہو وچ جند مدھولاں

بدل آیا بھریا ہویا
 دل دا بوٹا ہریا ہویا
 جے کوئی عیسیٰ مل جاوے تے
 جی پیندا اے مریا ہویا
 تینوں روز ای واجاں مارے
 دل، چوکھٹ تے دھریا ہویا
 ویکھیں کدرے روہڑ نہ دیویں
 پیار پیالہ بھریا ہویا
 ساری دنیا کولوں ڈردا
 اپنے کولوں ڈریا ہویا
 جذبے دی گرمی اپنی ایں
 آگو آگ اے ٹھریا ہویا
 ہن تے دکھ وی اے سکھ ورگا
 ہر دکھڑا اے جریا ہویا
 جتن والیو امہ نہ بھلو
 جت دی جانداے ہریا ہویا

آسں لے کے تیرے بوہے آئے آں
 خورے کنیاں صدیاں دے ترہائے آں
 اک دوجے دی خیر خبر دی لیندے نہیں
 ویکھن نوں کنے پچھے ہمسائے آں
 خون دی کھچ دی خورے کتھے لٹ گئی اے
 انج تے کھندے آں سبھ مل پیو جائے آں
 بھل گئے آں ہن جان پچھان دی صدیاں دی
 بندے آں یا چلدے پھردے سائے آں
 سورج دی دھپ کھا گئی شراں پنڈاں نوں
 شام ہون توں پہلاں ای کھلائے آں
 رہ بھلے لوکی ایہہ بھگدے پھردے نہیں
 کون آں اسی کھڑے دیس توں آئے آں!
 دین نوں کول جمیل کرایہ کتھے وے
 بندھ پے گئے آں ہن تے آپ کرائے آں

جہڑا تیرے دل وچ چور سی
 اوہ میں ساں یا کوئی ہور سی
 اج جنگل دے وچ منگل نہیں
 کل جنگل دے وچ مور سی
 دوویں ای اک مک ہو گئے سن
 ڈیا تے چن چکور سی
 ڈردا نہیں سی طوفاناں توں
 کجھ دل ایٹاں منہ زور سی
 کوئی گل وی پلے کیسہ پیندی
 ہر پاسے بوہتا شور سی
 جہڑا بادشہواں دا بادشہ سی
 اوہدا انت وی اوڑک گور سی
 اج خورے جمیل نوں کیسہ ہویا
 ایسہ پھل تے نواں نکور سی

تہاں چکے تہاں دی مرنے آں
 مونڈھے اتے پنڈ پے گئی اے
 اوہناں دسدے شہر اجاڑے نیں
 چارے پاسے ڈنڈ پے گئی اے
 اہمہ چیز تے ونڈن جوگی نہیں
 کیوں زخماں دی ونڈھ پے گئی اے
 ایہنوں کھولو پیار دے تہاں لوکو
 دل دل دے وچ گنڈھ پے گئی اے
 انج جھکا پا کے ملیا ایں
 سینے دے وچ ٹھنڈ پے گئی اے
 اہمہ دیس اے مٹھری بولی دا
 مونہاں اندر کھنڈ پے گئی اے

سکے رُکھ دے وانگوں سکدا جانا واں
 لوکی کھندے نیں میں مکدا جانا واں
 کھڑی اگ سینے وچ دھندی رہندی اے
 چپ چپ اندروں اندریں جھکدا جانا واں
 گزرے ویلیاں دے پرچھانویں میرے نال
 چلدیاں چلدیاں تھیں تھیں رکدا جانا واں
 انج لگدا اے میں لاہڑا واں گھر گھر دا
 بوہے بوہے اتے ڈھکدا جانا واں
 شنی شنی تے بوہتے پھل آئے نیں
 ایسے کارن جھکدا جھکدا جانا واں

اتھے ای پلایاں نہیں سدھراں ساریاں
 بابلا کھلے رکھیں بوہے باریاں
 ماپے چھڈ کے ٹرویاں اج ماہی دے نل
 انج لگدا اے جتی بازی ہاریاں
 گھر غریب دے کوئی وی جنج نہیں ڈھکدی
 رو رو سوچن کنیاں کچ کنواریاں
 کس ویری نہیں گھرے ایہناں دے چک لے!
 مڑ آیاں کیوں خالی ہتھ پنہاریاں!
 رٹھ کے جاون والے مڑ کے تکیا نہیں
 کیہ دساں میں کنیاں واجاں ماریاں!
 ڈبن دا ویلا آیا تے خورے کیوں!
 بھل گئی یاراں نوں سبھے تاریاں
 قید عجب اے مرن توں پہلاں مکدی نہیں
 ہرے پاسے جائے چار دیواریاں
 ایس چمن دی کھید اے ساری دو دن دی
 اڈ پڑ گئے سبھ پنچھی مار اڈاریاں
 بھنل دے لئی جان وی دینی پیدی اے
 ایویں تے نہیں نہدیاں لسیاں یاریاں

ارماں بھڑے دلاں دے اندر سکدے نہیں
 شعر بن تے بازاراں وچ وکدے نہیں
 تخت ہوا تے تیرے کول میں آ جاں
 معجزے سارے سچے پیار دی چھک دے نہیں
 جذبے شوخ نہیں اک الڑ ثیار وانگوں
 تھل تھل نچدے اکو جا کد مٹکدے نہیں!
 اماں تے پیار دھنک وچ ویکھو تے
 کیہ کیہ رنگ ارماں دی اک مک دے نہیں
 کنڈھ دے اتے کوئی زخم وی کھلدا نہیں
 سارے زخم ای سجن اپنی ہک دے نہیں

دکھڑے کئے تیرے بلج جرے نیں بجن
 فیروی کد ارمان اے دل دے مرے نیں بجن
 پاسے دا سوتا ایہناں وچ ڈھلکاں مارے
 سارے اپنے جذبے کھرے کھرے نیں بجن
 پیار دی لو بتیاں دے اندر جگمگ کردی
 سدھراں نل میں سارے تھل بھرے نیں بجن
 جھڑے پیار دے بلغ بیچے وچ لائے سن
 اج وی اوہ سارے گل بوٹے ہرے نیں بجن
 گزرے دن اج وی ساہواں وچ آون جاون
 اکھیاں وچ دسدے نیں کد اوہ پرے نیں بجن
 لاش لاش کردے دیوے آساں پیاساں والے
 ہمتاں ہمتاں اتے اج وی دھرے نیں بجن
 سچے پیار دی ہار نوں کدے وی ہار نہ آکھیں
 اوہوتے جتے نیں جھڑے ہرے نیں بجن

سدا غریباں دی زندگی اے عذاب اتھے
 نکلیے کنڈیاں تے تل گئے نیں گلاب اتھے
 نراس چہرے نیں، ٹوٹے ٹوٹے نیں سارے شیشے
 سراب اکھیاں چ ریت وانگوں نیں خواب اتھے
 کسے نیں سچ بولیا تے بھانبر کچھ ہور پچھا
 ہوا دی سولی تے چڑھ گئی اے کتاب اتھے
 اتھے نیں محتاج فیصلے دی ضرورتیں دے
 نیں ٹکڑیاں تے گنہ وی سارے ثواب اتھے
 کنناں تے جھپے دلاں تے مہراں ملباں تے پہرے
 سوال کلہدے تے کون دیوے جواب اتھے
 امیر لوکل دی ماڑیاں اچیاں اچیاں لمیاں
 فقیر لوکل دے سار جھگے خراب اتھے
 سمندراں نیں وی رت نچوڑی اے آدمی دی
 لہو دے سورج تے خون دے ماہتاب اتھے
 نہ سوہنی ایدھر نہ اج کوئی مانیوال اودھر
 مجتہد نون پکاردا اے چناب اتھے
 سدا نہ رہی جمیل ایسہ جھوٹھ سچ دی یاری
 کدی تے ہووے گا جھوٹھ سچ دا حساب اتھے

سچ توں میں انکار کراں تے کیویں!
 جھوٹھ دا کاروبار کراں تے کیویں!
 کدرے دل وی لے کے ویچ نہ دیویں
 تیرے تے اتار کراں تے کیویں!
 اندروں جد میرا دل ای نہ منے
 پیار دا میں اقرار کراں تے کیویں!
 پیار دلار دا شیشہ جے نہ ہووے
 فیر میں ہار شکار کراں تے کیویں!
 جے اودھر مہینوال نہ کوئی ہووے
 دل دریا میں پار کراں تے کیویں!
 اندروں اندروں ہور اے باہروں ہور اے
 اونہوں دل دا یار کراں تے کیویں!
 چور وی مور اے، مور وی چور اے اتھے
 لوکل نوں ہشیار کراں تے کیویں!

ہنجو ہاے پیارے پیارے بجن دے نل
 اپنے دکھ سکھ نہیں سارے بجن دے نل
 نالو نل اے ساڈا جینا مرنا وی
 جتیاں بازیاں وی ہارے بجن دے نل
 ایسہ نہ سوچیا خاک سواہ ہو جاواں گے
 پھک لئے کئے انگیارے بجن دے نل
 دل تے ڈگدا چاپدا اے خالی اسمان
 ر گئے نہیں سبھ چن تارے بجن دے نل
 جان وی دے کے اک واری فیر جی پئے نہیں
 سارے دردواں دے مارے بجن دے نل
 سانوں فیر ایسہ لٹ کے ای نل لے جاوون
 پھر دے نہیں پئے ونجارے بجن دے نل
 عمریں بعد وی یاری یار نبھاون نہ
 ساڈی یاری کس کارے بجن دے نل!

جتن والے تخت دے اتے بہہ گئے نہیں
 ہارن والے بٹ بٹ بٹ بٹ رہ گئے نہیں
 اکھل وچوں ٹپ ٹپ اتھرو بہہ گئے نہیں
 دل درداں دی پیار کہانی کہہ گئے نہیں
 راہواں وچ بیٹھے نہیں ایہناں کیسہ منگناں
 دل درویشاں نال اوہ کاہنوں کہیہ گئے نہیں
 سچ نوں جھوٹ نہ ثابت کر سکدا کوئی
 سچ تے سچ اے لوک سیانے کہہ گئے نہیں
 لوکل دے دردی نوں سولی چاڑھ دتا
 زخم تے کاری سی پر لوکی سہہ گئے نہیں
 شاہواں دی شہی تے اج وی باقی اے
 اچے اچے محل منارے کہہ گئے نہیں
 جڑے اندروں ہور تے باہروں ہور نہیں کجھ
 سچ پچھو تے اوہ سبھ دل توں لہہ گئے نہیں
 جڑے سبھ توں اگے چلدے دیکھے سن
 ویلے کولوں کنے پچھے رہ گئے نہیں

عمراں لئی قیدی کیتا جے سانوں دسو تے تقصیر کوئی
 ہن مڑ کے فیر کیوں پے گئی اے ساڈے پیراں وچ زنجیر کوئی
 ہیراں تے اج وی گھر گھر وچ کسے رانجھے دے لئی کوکدیاں نیں
 انج کون والے کھندے نیں اتھے رانجھاتے نہ ہیر کوئی
 جیون دے بلدے تھل دے وچ میں کل مکی رہ گئی آں
 بل بل امبڑی کول مرے نہ بھیناں تے نہ ویر کوئی
 جی کردا اے کدی سامنے وی آ جاوے صورت جن ورگی
 اکھل وچ لے لے پھرنی آن اک رانجھے جی تصویر کوئی
 کدے کول میں جا کے اج پچھاں مرا رانجھے نل کد میل ہوسی
 کدرے وی نظریں اوندا نیں وارث جیا پیر فقیر کوئی
 میرے تن تے جو کجھ درتی اے اوہدا منصف کول انصاف کتھے
 جی دے نل ای کر گیا اے میرا دل وی لیر و لیر کوئی
 اک واری فیر میں دنیا توں مرزے نوں کھس کے لے چلی
 میرے کول ہن تیر کمان وی اے آوے تے میر شمیر کوئی !

سوچ رہا واں اک جندڑی نیں کئے دکھڑے جالے
 اوہ دکھڑے ای بن گئے نیں ہن میرے شوق حوالے
 اوہو تے نیں آون والے لوکل دے رکھوالے
 اگے ودھن دے دل وچ ارمان جنہاں نیں پالے
 فیر وی یاراں کدے نہ اپنی منزل کھوٹی کیتی!
 چلدیاں چلدیاں بھانویں پے گئے پیراں دے وچ چھالے
 ساڈیاں دل رفتاراں نیں گلزار ایہناں نوں کیتا
 ویریاں نیں تے ساریاں راہواں دے وچ بھانڈ بالے
 جنہاں دے ہتھاں دے اتے چن تے سورج بھٹکن
 اوہناں نوں اگے ودھ کے ملدے نیں آپ اجالے
 پیار دی سانجھ لے کاہدے لئی مزدوری تے مجبوری!
 اک دھرتی تے رہ سکدے نیں جیکر گورے کالے!
 رب کرے اوہ فیر مڑ کے اپنے وطن نوں آون
 جنہاں نوں کل مل گئے سن سچ کہن تے دیس نکالے
 جنہاں انہی پا دتی سی سارے جگ دے اندر
 ہن اوہ کیوں فریاداں کروے سانوں کوئی سنبھالے!
 میرے لئی جمیل اے بوہتی اپنی کسبل پوشی
 میں کیسہ کرنے غیراں کولوں لے کے شال دوشالے!

سچ کہہ دیتا توں لہر دے وچ
 ترے ورگا کون اس شہر دے وچ
 ترے پیار دی چھاں بدل ورگی
 سڑدی بلدی دوپہر دے وچ
 جے تیرا سنگ نہ ہوندا تے
 جینا اوکھا سی قہر دے وچ
 اسی ہس ہس پس پندے آئے آں
 بھڑا زہر اے دودھ دی نہر دے وچ
 دل دی پھیائی ویکھدی اے
 اک امرت رس وی زہر دے وچ
 کھلیاں اکھیاں ہن کہندیاں نیں
 اک بحر وی اے ہر لہر دے وچ
 ایہہ راول یار جمیل تے نہیں!
 اک جوگی پھردا شہر دے وچ

دل دھڑکے تے اکھ پھڑکے
 کیوں مڑ مڑ بوہا کھڑکے!
 اکھاں کیوں جھلیاں ہوياں!
 اتھرو اتھرو کیوں رڑکے!
 آسمانں نوں ہتھ لاوے
 انج دل وچ لبو بھڑکے
 توں رستے وچ نہ ہوویں!
 کئی ڈانڈی بجلی کڑکے!
 جنج پکے سوا دی ہانڈی
 انج انج پیا بدل گڑھکے
 کھیتاں دے گیت دا سونا
 ہن وکدا سڑکے سڑکے
 میں ساری رات جاکاں
 چن آ جا تڑکے تڑکے

مینوں جھوٹیا تیری لوڑ وی نہیں
 بانہ پھڑ لئی آتے چھوڑ وی نہیں
 فیر وی کیوں چنگا لگنا اس
 کوئی تیرا میرا جوڑ وی نہیں
 منہ بولی تے ایسہ دل لے جا
 ایدھی قیمت لکھ کروڑ وی نہیں
 ایسہ کھیل اے کھیل حیاتی دا
 ایسہ اپنی سوکھی دوڑ وی نہیں
 اوہ سامنے منزل دسدی اے
 ایس موڑ توں اگے موڑ وی نہیں
 اک توں جے میرا ہو جاویں
 مینوں ہور کسے دی لوڑ وی نہیں
 رہا میری جھولی بھر دے
 کجھ تیرے گھر وچ تھوڑ وی نہیں

راہواں وچ پے گئی لوٹی
 تن ہویا بوٹی بوٹی
 لوکی منگدے نیں روٹی
 ملدا اے ڈنڈا سوٹی
 لگی جیون دی بازی
 تے چل پئی گوٹی گوٹی
 کیوں رستے دے وچ رکے!
 کیوں منزل کیے کھوٹی!
 جے کر ایسہ ساہ نہ ٹے
 سر ہوندی چوٹی چوٹی
 میں نیلی دا اسوار آں
 میں بجن بھنگ نتیں گھوٹی
 ایسہ پیار تے دل دی گل اے
 ایسہ گل نہ سمجھیں چھوٹی!

مونہاں تے اچے بول
 ہتھاں دے وچ کشکول
 غیراں دی چاکری چھڈ
 سبھ کجھ اے تیرے کول
 مل جل کے کریے ' جل
 اپنی اپنی پڑچول
 سبھ چیزاں ستے بھاء
 دل دا موتی انمول
 سونا دل دے اندر
 ایویں ناں ریت پھول
 توں سدھراں دی دوہٹی
 ایہہ گھونگھٹ دے پٹ کھول
 پھلاں ورگی جندڑی
 کنڈیاں لے ناں تول
 دھرتی تے پیر جما
 توں کیوں ایں ڈانواں ڈول!

نال اوہدے بوہے جا
 کملے دل نوں سمجھا
 ہڑا توڑے تیرا مان
 اوہ خیر نہ جھولی پا
 لے لے کے سوہنے نال
 نال کوچے خواب وکھا
 مونڈھے ای ٹٹ نہ جان
 اینں وی بھار نہ پا
 اندر وی جھاتی مار
 دل دا بوہا کھڑکا
 سجا سجا وہڑا
 ر گئے سبھ بھین بھرا
 خالی جنہاں دے ہتھ
 اوہنوں دے نال خدا
 توں کیوں ملیا پردیس
 مڑ کے وطنوں نوں آ
 ترا رسیا یار جمیل
 نچ نچ کے یار منا

کہندی اے دھرتی ماں
 نت دن شہر گراں
 میں سبھ نوں پیار کراں
 ہر ناں وچ تیرا ناں
 ہر ویلے میرے کول
 امبری دی سبھی چھاں
 ناں ہووے تیرا پیار
 تے کھڑے پاسے جاں!
 ہن کدرے وی لے جا
 توں پھڑ کے میری بانہ
 دیکھاں تیرا ای مکھ
 میں جہڑے پاسے جاں
 دل وچ یاداں دا شور
 کناں دے وچ شاں شاں
 آوے گا سوہنا یار
 کوٹھے تے بولے کل
 توں پہلا پیار جمیل
 مرا سبھ کجھ تیرے ناں

اتھے لبھدا نہیں کوئی مور
 موراں نوں پے گئے چور
 بنجے سبھ کھیت گراں
 شہراں وچ بہتا شور
 میرے آسمان دا چن
 کوئی لٹ کے لے گیا ہور
 دھرتی پئی کردی دین
 ایسہ آدم، آدم، خور

ق

ایسہ بھن بھن کھاوے ماس
 پیا کھٹے اپنی گور
 میں تے ایسہ دل دریا
 دوہواں دی اور نہ چھور
 نیرے دے پچھے دیکھ
 پئی لٹ لٹ کردی بھور

کدرے نہیں تیریاں دکھل
 تینوں لہدیاں پھر دیاں اکھل
 توں سبھ دا ڈول سپاہی
 تینوں سارے جگ دیاں رکھل
 میرے جہی کوئی نہ کھلی
 تینوں چاہوں والیاں لکھل
 لا' چک کے کالر نال
 میں پھل' زلیا وچ گکھل
 مینوں سبھ کجھ نظریں آوے
 مری تاریاں جنیاں اکھل
 بن جاوے' موت' حیات
 اہمہ شد میں فیر وی چکھل

چڑھیاں نہیں چیت براتیں
 گھر آیاں پیار سوغاتیں
 ایسہ تیری یاداں رنگھیاں
 اوہ مٹھیاں گلاں باتیں
 ترے باج گزاراں کیویں
 ایسہ ڈوہنگیاں لمیاں راتیں
 جھم جھم کردی فیر آ جا
 مڑ آیاں نہیں برساتیں
 ساڈے پیار نوں ڈنگ نہ سکیاں
 ایسہ اچیاں نیویاں ذاتیں
 جیون دا دل سکھلون
 جتل ہون یا ماتیں
 میں نال لہو دے لکھل
 اکھل بن جان دوواتیں

مرے دل تے تیرا راج
 توں میرے سر دا تلج
 اک میں اک تیری یاد
 مرا ایہو ای کم کلج
 توں پیے والی نال
 میں کھلی تیرے باج
 سدھراں تہاں پیلاں پان
 جے گھر وچ ہووے اتلج
 ازلاں توں تیری منگ
 میں منگتی میں محتج

مرے تن تے پھمکھاں مار
 مرا ہولا کر دے بھار
 مری بیڑی وچ منجھار
 مری بیڑی کردے پار
 ایٹاں وڈھا سنسار
 تے میں وچ پہماں بھار
 اوہ نیلی دا اسوار
 مینوں فیر ملا دے یار
 وچ دل دریا دی چھل
 میں ایدھر توں اُس پار
 ہن میری جھولی بھر دے
 تیرا اچا دربار
 سچاں سبھ تیرے ناں
 ایسہ میرا روپ شگوار
 ہتھ خالی نہ مڑ جاں
 پٹ کھوں نہ بوہا مار
 مرے چھوٹے عے دل وچ
 سبھ توں وڈھی سرکار

جہڑے آپے چل نہ سکدے
 ہوراں دی راہ پئے نکدے
 جہڑے جان تلی تے رکھدے
 سچ کمن توں ننیں اوہ جھکدے
 جہڑے پانی وچ ننیں لتھے
 اوہ ریت سدا نئیں بھکدے
 ویلے دا ہڑ کد رکیا
 پر لوکی فیر وی ڈکدے
 جہڑے لوک حلال دی کھاندے
 اوہ کم کولوں ننیں اکدے
 ایویں ننیں جھولیاں پندے
 پھل نال لہو دے پکدے
 چن سورج عشق مسافر
 نال رکدے تے نال بھکدے

اک پیار دا پنڈ وسا لے
 چل رسیا یار منا لے
 سبھ یاراں نل بہاراں
 ودھ اپنے ہتھ ودھا لے
 ایدھا پھل سکدا ناہیں
 چاہواں دا بوٹا لا لے
 اے بہار حیاتی والا
 ہس ہس کے بہار اٹھا لے
 ترا جوڑ زمانے نل اے
 ڈھ جا یا اینوں ڈھا لے
 میں عشق دا ناچ ای نچنا
 بھلوں جنل ناچ نچا لے
 نہیں ایدوں ودھ کمانی
 سچ بول تے عشق کما لے

کیوں مڑ کے پھیرا پلایا نہیں رب خیر کرے
 راہ مکنی آن اوہ آیا نہیں رب خیر کرے
 ساڈے وچ تجا کون اج آن کھلوتا اے!
 دوہاں چوں کسے منایا نہیں رب خیر کرے
 ایناں اکلاپا پہلاں تے نہیں دیکھیا سی
 مرے نال اج میرا سلایا نہیں رب خیر کرے
 اوہ رسیا سی پر ایناں تے نہیں رسیا سی
 اوس مڑ کے پھیرا پلایا نہیں رب خیر کرے
 سینے دی ڈاڈی پیڑ تے مری حیاتی اے
 کیوں اج ایسہ درد سوایا نہیں رب خیر کرے
 انج خالی ہتھ میں اپنے گھر کنج جاواں گا
 کجھ وی تے اج کمایا نہیں رب خیر کرے
 جے بجھ گئی اپنی پیاس تے فیر کیسہ لکھاں گا
 کہندا اے دل ”ترہایا نہیں“ رب خیر کرے

لگدے میں پنڈ دے لوکی کیوں اج اپنے آپ توں ڈرے ڈرے
 پل پل دے وچ لٹدے جاندے میں سارے ای گھر بھرے بھرے
 جگ بیت گئے میں چارے پاسے راج اے کھوٹیاں سکیاں دا
 کیوں چلدے نہیں بازاراں وچ ایسہ اپنے سکے کھرے کھرے
 ترہائیاں بوٹیاں نوں خورے کیوں ہن تک پانی ملیا نہیں
 سکدے جاندے میں کیوں سوہنے سبھ بلغ بلیچھے ہرے ہرے
 جسمں وچ ہن کیوں پہلاں جئی اوہ خون دی گرمی باقی نہیں
 اس شکر دوپہر دے وچ وی کیوں کلبوت میں ساڈے ٹھرے ٹھرے
 کہیا ٹٹیا قہر جیاتی تے نل جیونے آں نہ مرنے آں
 جیون دا دل نہ سکھٹے تے رہندی اے موت وی پرے پرے
 جو بھل گئے سہاں اوہ کم کریے کدرے ٹٹے برتن وانگوں
 اک پاسے پئے نہ رہ جائیے اسی کھلے لوکی دھرے دھرے
 اندر دا اک چنگیاڑا وی اڈاے تے بھانڈا بلدا اے
 بھلوں ویریاں مار مکلیا سی پر اپنے وی نہیں مرے مرے

میں اوہدے نال ای اپنے دکھڑے جرنی آن
 میں کملی آن تے اک کملے تے مرنی آن
 اسی اک مک آن دوہاں دی اکو مرضی اے
 جو ماہی مینوں کنہدا اے میں کرنی آن
 اک اوہدے کولوں 'جاندی بجدی ہار گئی
 اوہ میراے کسے ہور کولوں کد ہرنی آن
 سکھ ملدا اے کیہ تیرے پیار سمندر وچ
 میں آپے ڈب ڈب جاندی 'آپے ای ترنی آن
 کوئی کھس کے ای نہ لے جاوے مرے ماہی نوں
 رب خیر کرے 'اُس ویلے توں میں ڈرنی آن
 ایس گھڑے نوں میں غیراں دا ہتھ لولیا نہیں
 ایہ گھڑا تے میری آن ایس آپے بھرنی آن
 ایہ دھرتی 'میری دھرتی' سوہنی دھرتی اے
 میں سچ سچ کسے پیر زویں تے دھرنی آن

تیرے ای دل وچ چورتے نہیں!
 ایسہ میں آں، کوئی ہورتے نہیں!
 ہر ویلے پنجا رہندا اے
 دل دے جنگل وچ مورتے نہیں!
 ملدے آں چانن راتاں وچ
 اسی دونویں چن چکورتے نہیں!
 سوہنی مہینوال دے دل ورگا
 کوئی بھانڈا نواں نکورتے نہیں!
 اپنا دل عقلان والا اے
 کوئی بل تے نہیں، کوئی چھورتے نہیں!
 جھڑا شور اے سڑکاں گلیاں تے
 اوہ اپنے دل دا شور تے نہیں!
 میں دنیا نال وی لڑ سکناں
 میں ایناں وی بے زور تے نہیں
 آکڑ کلہدی ذرا ویکھ کے چل
 ترے سامنے تیری گورتے نہیں!

فن لئی اپنا لہو پیتا
 گھاٹے دا سودا کیتا
 اوہ میرے دل دے ویڑے
 آ وڑیا چپ چپیتا
 بن باس دوہاں دی شکتی
 اوہ رام ہووے یا سیتا
 ہن شہراں دے وچ پھردا
 جنگل دا پلپلا چیتا
 سچ بول کے آپ ای سجن
 اسل زہر پیالہ پیتا
 اہمہ اوہدی پیار نشانی
 میں دل دا زخم نہ سیتا
 ہر پاسے ایس دی خشبو
 مری پھلاں جنی کویتا

دل اُنج تے کلا لگدا
 پر سارے جگ نوں ٹھکدا
 سوکھا نہیں پیار بھانا
 اہمہ کھیل اے بلدی اگ دا
 میں دل نوں کیہ سمجھاواں
 چندرا نہیں آکھے لگدا
 میں ڈبدا تردا رہناں
 دل کول جھٹاں پیا وگدا
 نہیں ایدھا انت ہیرا
 اہمہ عشق سفر جگمگ دا
 کیوں چھل بل دے زمانہ
 میں بھیتی آں رگ رگ دا
 میں پاک وطن دا گھبرو
 میں راکھا ایدھی پگ دا

کیسہ لبھناں وچ ہزاراں
 میں اندر جھاتی ماراں
 جھڑا کم محبت کردی
 اوہ کردیاں نہیں تلواریاں
 کردی دھرتی دل دی ویکھن
 اچیاں اچیاں سرکاراں!
 مڑ مڑ کے گھنڈ پے جاوے
 میں کنے کالج سنواریاں!
 تری جت وی میری جت اے
 میں جان کے بازی ہاراں
 کوئی سکھ دا پتر آوے
 میں بیٹھی کاگ اڈاریاں

جے توں بجنل مڑ آویں
 مڑ آون موج بہاراں
 مینہ چھم چھم چھم وے
 ویکھو تاں میٹھ ملہاراں !
 ست رنگ دا پیار دوپٹہ
 ست رنگی پینگ ہلاراں
 گل گل دے وچ گل بندی
 گل سجدی اے وچ یاراں

پہلاں بیڑی آپ ڈہوندے او!
 فیر پچھتاندے او' روندے او!
 کدی جھوٹھ کسے توں پچھیا نہیں
 کیوں اپنا آپ لکوندے او
 جے پھل نئی دے سکدے تے کیوں
 کنڈیاں دے ہار پروندے او!
 اُنج ندے او' جدوں لوڑ پوے
 مڑ نیڑے آن کھلوندے او!
 کسے حل اچ رہندے او یارو
 ناں جاگدے او ناں سوندے او!

ق

کوئی سکھ دا بوٹا لایا جے!
 درداں دی مٹی گوندے او!
 کدے اپنے ناں دی تختی دی!
 نت ایتل مگرا ڈھوندے او!

ہرٹ بانہ وی پھڑدا
 اوہ ہار کے وی نہیں ہردا
 جنہوں جین وی چس نہ ہووے
 اوہ گرمی وچ وی ٹھردا
 کیہ حال غریب دا دساں
 ساہ ساہ وچ جیوندا مردا
 دن راتی چلدا رہناں
 نہیں کوئی انت سفر دا
 مک جاندی انج حیاقی
 دل اندریں اندریں کھردا
 میں جنم جنم دا تارو
 میں ڈب ڈب کے وی تردا
 کدی میرے دل وی ویکھو
 پیا کہندا روپ فجر دا
 جنہوں مان ایں اپنے رب تے
 اوہ کے کولوں نہیں ڈردا

بھل گئے سو پہلاں سبھے تدبیراں نوں
 ہن پئے بیٹھ کے روندے او تقدیراں نوں
 کم کردے او نہ کردے او کم دی گل
 تھکدے رہندے او بس ہتھ لکیراں نوں
 جنہاں اپنی روح وچ پھاہی پائی اے
 کیہ توڑن گے پیراں دی زنجیراں نوں!
 اسے وکاو مال نہیں لٹیا دھرتی نوں
 جہڑے وچ آئے نہیں اج ضمیراں نوں
 ونجھل دے سر خورے کتھے ڈب گئے نہیں!
 کھیڑے کڈھ کے لے گئے وسدیاں ہیراں نوں
 کدے تے ساڈے تیر نشانے لگن گے
 اوہ پئے ایویں روکدے پھردے تیراں نوں
 ایہناں تصویراں وچ سفر حیاتی دا
 کیویں بھل سکنا واں دل تصویراں نوں!

ایسہ بھکے اے سالاں ورہیاں دی، دل دی اگ نئیں اج دی
 کیسہ گل اے کیوں تینوں تک تک، کملی اکھ نئیں رجدی
 جدھر جاندی لاہڑے دا دل کھچ کھچ کے لے جاندی
 انج ووہٹی دے سوہے پیراں دے وچ جھانجھر و جدی
 پیار لکایاں کد لکدا اے، خشبو مونہوں بولے
 مینوں دیکھ کے سوہنی ایویں کاہنوں ندی بجدی
 آندے جاندے لوکی میلی اکھ دے جال وچھلون
 جند نمائی تینوں پلکاں تے اکھاں وچ بجدی
 بھرٹھ دی گل نوں سچ دے تل وٹائیے چور سدائیے
 سچے لوکل دے ہوٹھاں تے سچی گل ای بجدی
 جو ساڈے ہوٹھاں تے آوے منہ تے مار نہ دیے
 رب سوہنا توفیق دیوے تے، گل کرے کوئی بجدی

جلدیاں بھدیاں میریاں اکھاں
 لہدیاں پھردیاں تیریاں دکھاں
 توں ننیں مڑ کے پھیرا پیا
 میں تے دل گئی آن وچ گکھاں
 اگ وچھوڑے والی بھڑکے
 لانبھو اٹھدے سڑیاں اکھاں
 کوئی چور نہ ٹپک لے جاوے
 تینوں دل وچ سانہہ کے رکھاں
 اکو میں ننیں دھندی بلدی
 میرے بہیاں ہور وی لکھاں
 جے لکھ وار وی مر مر جیواں
 فیر وی تیرا پیار ای چکھاں

آگوں پچھوں مڑ مڑ آون کیہو جہیاں آوازاں
 مینوں آپ وی بھیت بنایا تیریاں گوہریاں رازاں
 ایسے لئی تے دل دھڑکن دے تل ای توہا وجے
 دل وچ درد اے رچیا وسیا جیویں سُر وچ سازاں
 چنگا سی جے تیتھوں وار ای دیندے اپنی جندڑی
 لکھ توں لکھ دا کیتا تیریاں نازاں تے اندازاں
 پُن کولوں وی پاپ نہ کٹیا کنیاں عمراں لنگھیاں
 رہا! کیوں ایسہ بھیت نہ کھلیا نیتیاں لکھ نمازاں
 بھلویں کونجیاں لکھ کرلاون کون ایہناں دا دروی
 بوٹی بوٹی کر کے کھلہدی خورے کنیاں بازاں
 دلاں دے پینڈے ہوو دوحائے لے گئے دور دراڑے
 دیساں توں پردیسی کیتا گھمن گھیر جہازاں
 دھرتی دے دکھ جنے ہن نیں کد سن صدیاں پہلے
 کچھ وی کم نہ آیاں ایسہ اچیاں لمیاں پروازاں

ساریاں عمراں توں سی جس نوں ماریا تے ترنایا
 اوہو جھلا تیرے بوہے جوگی بن کے آیا!
 ست سمندر پیتے فیر دی میری پیاس نہ بجھی
 کل دی میں ترہایا ساں تے اج دی میں ترہایا
 کنہوں کنہوں یاد کراں تے کنہوں کنہوں روواں
 ماں پو وچھڑے بہناں وچھڑاں وچھڑ گیا ماں جلیا
 بنجر تھور زمیناں اتے خورے کیوں نہیں وسیا
 انج تے بدل گجیا وسیا چارے پائے چھایا
 جو درداں دا پارکھ ہووے خود موتی بن جلوے
 اوہو درد ای ملیا مینوں جہڑا درد سوایا
 میرے دکھ میرے نیں پر دکھڑے تے نہیں ایسہ سبھ توں
 ایسے لئی تے اپنے دل وچ سبھ دا درد ولسایا
 کلا ہو کے دی میں اتھے کدی دی نہیں ساں کلا
 قدم قدم میرا دلدار سی میرا یار سی' سلایا
 میں دی تیرے ہر ہر روپ اج سو سو بھیت پچھانے
 توں دی سوہنیا مینوں اپنا ہر ہر روپ دکھایا
 اک انمول محبت کئی اپنی کئی دکھری
 فیر جہیل میں کیوں اے سوچاں کیسہ کھویا کیسہ پایا!

جہڑا بوئے اوہو کئے، محنت دا پھل کھاوے
 ساڈا خون پسینہ کوئی کیوں کھس کے لے جاوے
 کھچدی تند نوں ہو رہ نہ کھچے کدرے ٹٹ نہ جاوے
 روز روز دے جھگڑے جھیرے عمراں دے پچھتاوے
 کل مکلا پکھرو کنہوں یاد کرے تے گلوے
 دھڑک دھڑک دل بولے کوئی آوے آوے آوے
 کوئی اجیہا بیلی ہووے جہڑا درد ونداوے
 آپ وی رووے تے سانوں وی اپنے نال رواوے
 پہلاں آپ منا لیندے سلاں ہن نہ کوئی سُندا
 رُسیاں ہویاں یاراں نوں ہن کیویں کوئی مناوے
 ایہو گل تے بجھنی اوکھی پیار دا رنگ اے کھڑا
 سارے اسی رنگ اک مک ہوئے سوہے، پیلے، ساوے
 روز ہی منگے محل دو محلے روز طلاقاں لیوے
 دنیا کھوٹی سبھ دی ووہٹی ایہنوں کون وساوے!

ہلیاں وچوں کھڑ کھڑ پیندے پھل گلاباں والے
 رب کرے ایدھر تان آون شیر عذاباں والے
 دل دے سو دے دلاں دے نال میں ایسہ نہیں وکدے ہیاں
 چاہواں والیاں کول نہ ہوندے پتر حساباں والے
 اپنے دل دیاں کہندے جانے سبھ دا دل پرچاندے
 سوہنیاں سوہنیاں گلاں کردے عشق کتاباں والے
 میرے کول سوال میں سمجھے ساریاں گلاں باتاں
 دل دھڑکن دے وچ پئے بولن حرف جواباں والے
 آگے آگے ودھدے جاون ویلے نوں ہتھ پاون
 سبھ کجھ ہار کے بہہ نہیں جانے سچے خواباں والے
 ایویں تان ایسہ عمر وہائیے اپنا آپ لٹائیے
 آئے آں تے کر جائیے کجھ کاج ثواباں والے
 غیراں دے محتاج نہ ایسہ محتاج کے نوں رکھدے
 مست الست ای رہندے سبھ صدق شراباں والے

جو کچھ اپنے پیار چہارے
 اوہ نہیں لبہا ہور دوارے
 گکھ والے لکھاں وچ کھیڈن
 ہن پنڈاں توں گکھ وی بھارے
 غیرتیں عزتیں وکدیاں پیٹیاں
 گلی گلی پھردے ونجھارے
 توں خورے کتھے جا پگیا!
 توں کیوں وسدے شہر وسارے!

ق

ایسہ دل جھلا، کل مکلا
 مڑ مڑ تینوں واجاں مارے
 دل وچ کرل اگ پئی پمدی
 اکھاں دے وچ رڑکن تارے
 پیار دے بھکھے کچھ نہیں منگدے
 ایسہ لوکی، درداں دے مارے
 جنہاں جتی حق دی بازی
 ہار کے وی اوہ مول نہ ہارے!
 اکھر اکھر لکھ لکھ یاراں
 درد وندائے کالج سنوارے

ترے نال نہیں ہمتاں میراں
 ایسہ سبھ توفیقاں تیریاں
 کدے وگدا ہڑ دی رکیا!
 توں کاہنوں راہواں گھیریاں!
 ترا مکھڑا ہور دی لٹکیا
 توں زلفاں انج کھلیریاں
 اندر دی لو دے نال نہیں
 ایسہ اپنیاں سبھ دلیریاں
 تیرے توں سبھ کجھ واریا
 توں فیر دی اکھاں پھیریاں!
 کتھے کتھے لے آئیاں
 ویلے دیاں گمن گھیریاں
 سبھ جیوندے جی دیاں یاریاں
 تے انت مٹی دیاں ڈھیریاں
 مرا سبھ کلبوت اجالیا
 دل چاک دیاں چک پھیریاں
 سورج دی لو پئی جاگدی
 راتیں بے انت گھنیریاں

اوہ بھڑیاں دل توں سنگیاں سن
 سبھے ای گلاں چنگیاں سن
 رہبھاں دی چال اولڑی سی
 اوہ اندروں ہو کے لنگیاں سن
 توں مینوں ہڑ وچ سٹیا سی
 میں تیریاں خیراں منگیاں سن
 تینوں ہمتاں تے پکيا سی
 توں میریاں تلیاں ڈنگیاں سن
 توں مار مکایاں سبھ گلاں
 میں خون دے رنگ وچ رنگیاں سن
 کیوں چلدا بھیریاں راہواں تے
 سبھ راہواں ای بے ڈھنگیاں سن

فیر وی توں سمجھا دتا اے کیسہ اے اج تے کل
 انج تے توں سیں ویلے دی اک چڑھدی ہندی چھل
 کوئی آوے گج وچ کے تے سبھ کجھ لٹ لے جاوے
 اوہو بھکا سوویں جیدھے موہنڈے اتے ہل
 کل نہ آکھیں ویریاں آ کے کڈھا قہر کمایا
 ویکھ ڈھنڈورا بن جاندی اے مونہوں نکلی گل
 کھڑا کھڑا درد پھوللاں کنے رونے روواں
 اوہدی اک اک گل اے میرے سینے دے وچ سل
 توں اپنے ہتھاں دی ہندی دی وی قدر نہ کیتی
 ہن سنجڑے وہڑے وچ بہہ کے خالی ہتھ نہ مل
 جے توں میرا نہیں سیں تے ہن کیوں اج میرے بعد
 شور اے تیرے کُنل اندر سینے وچ تھر تھل
 سچا پیار ای رہندا اے ازلاں اداں دے نال
 باقی سبھ ڈھلے پرچھانویں سبھے پل دو پل

جے کوئی بیس نہ اندروں مہکے، سکيا بوٹا کھلدا ننیں
 اپنے دل وچ سچ نہ ہووے تے فیر سچ وی ملدا ننیں
 کنیاں رمزاں چھپیاں ہویاں بے چینی، حیرانی وچ
 پانی وچ کنکر نہ ماریے تے ایسہ جن وی ہلدا ننیں
 اوہنوں ایناں درد کدوں اے ہور کسے دے زخماں دا
 جنہوں جے کر زخم وی آوے، بھر جاوے تے جھلدا ننیں
 تن نوں زخم لگے تے ویلا، اپ ای اوہنوں بھر دیندا
 من دا گھاؤ بوہتا ڈوہنگا صدیاں بعد وی سدا ننیں
 یاراں تے دلداراں ساتھوں رس کے مار مکایا اے
 کیوں ناں رویے اوہناں دے لئی دل پتھردی سل دا ننیں
 اسی دلاں دی ہٹی بہہ کے پیار دا سودا کرنے آں
 بھڑا سودا دنیا منگدی اوہ سودا ایس دل دا ننیں
 کسے وی تارے دا لشکارا ایدھی رمز پچھانے ناں
 دل دے کولوں ودھ کے مل اس سوہنے بھرے تل دا ننیں

تہ کوئی ہیر تے تہ کوئی رانجھا جائے کھڑے پاسے
 دج تھلاں دے نس نس مرے فیر دی رہے پاسے
 تہ باہل تہ امہڑی' بھین بھرتے تہ بھرجائیاں
 یاد اوہناں نوں کرے روئے' دیوے کون دلاے!
 کتھے نیں اوہ پنکھ پکھیرو' اجڑے باغ' بھینچے
 خجے خجے دیڑے' کوئی دی نہیں آسے پاسے
 کیہہ کیہہ خواب خیالاں دے دج آوے' اڈ پڑ جاوے
 خورے مڑکے فیر آ جاون' گئے ہوياں دی آس اے
 سوہنیاں ناراں بن قطاراں گھڑے بھرن نوں چلیاں
 مٹھیاں گلاں امرت گھولن' چسپاں جویں پتاسے
 اک سکے دے پچھے اتھے کیہہ کیہہ جھگڑے جھیرے!
 بھاء تے ایدھا سونے دا اے کھوٹے دوویں پاسے
 کیوں آئے ساں کیہہ کر چلے' ایہو سوچدے رہے
 دو دن دی اہمہ حرص کمائی' سارے جگ دے ہاسے
 جگ سنیاں پار نوں وی ٹکڑی تے رکھ کے تولے
 پھیائی اوہ سونا جیدھے دج نہیں تولے ماسے

ڈھولے مہیے گاؤں والا کوئی نہیں

فیر وی دیکھو ہدی پئی آں روئی نہیں

اتھرو اتھرو موتی موتی ورگا اے

جھالر پیار دی کنڈیاں وچ پروئی نہیں

اوہ کیسہ جان پیار دا ڈنگ کج لگدا اے

انگلی تے سوئی وی جنہاں چھوئی نہیں

بیر بہوئی سمجھ کے دوروں دیکھدے رہے

ست رنگاں دی پینگ کدے وی چھوئی نہیں

کاہنوں لوکل اکھاں پچھے لا لیاں!

کول کسے دے ذرا کوئی دل جوئی نہیں

اپنے گھر والے کئے بے خبرے نہیں

کھڑی دتھ اے بھڑی اتھے چوئی نہیں

اوہو مالک فیر وی سھے زویاں دے

کدی وی جنہاں کوئی فصل وی بوئی نہیں

انج تے جیوندے جی مر گئے آں فیر وی کیوں

سدھر اج وی سینے دے وچ موئی نہیں

تیرے ہندیاں انج لگدا اے یار جمیل

بھ کجھ کھوء کے کوئی چیز وی کھوئی نہیں

چھوٹیاں چھوٹیاں گلاں اتے، وڈے جھگڑے جھیرے
 جے کوئی تیج دی گل کرے تے کوئی نہ لگدا نیڑے
 شہر وی سارا جنگل ورگا گھلدا کون سنہرے!
 کنڈیاں مار کے بیٹھے ہوئے آں، کنیں آناں دیڑے
 درداں دے موسم وچ اتھے کون کسے دا دردی!
 دکھ دا موسم ویکھ کے بچاں سکھ دروازے بھیڑے
 کھیت وی ساڈے نیں ترہائے، اسی وی آں ترہائے
 انج تے لکھ دعاواں منگیاں بھرویں کھوہ وی گھیرے
 کس کم دی اوہ شہرت، عزت، کس کم دی اوہ دولت
 جنہیں ساڈے یار وچھیڑے جنہیں ویر نکھیڑے
 جوگی بن کے پنڈ توں باہر اساراں رمائی دھونی
 لوہہ نوں چھڑیا، جوگ نوں ملیا، کوئی نہ سانوں چھیڑے
 مر جاوَن توں بعد کسے نہیں مڑ دنیا وچ آنا
 جیوندے جی دے کھید تماشے سارے درد بکھیڑے

میں اوہدے عشق اچ بلیا مینوں لبھیا اپنا آپ
 جنہیں مینوں چھمکاں ماریاں مینوں اوہدی اگ دا تپ
 مرے کچے کچے پیار نال ایسہ سبھ دھرتی سیراب
 میں وچ سمندراں ڈبیا میں اڈیا بن کے بھاپ
 جے ایدھی تھاہ نوں پاؤنا تے دل دریا وچ ڈب
 بے انت سمندر وقت دا دن راتاں نال نال تپ
 مینوں کجھ وی سمجھ نہ آؤندی اسی آکھو آں یا دو
 تیرے مکھ تے میری چاننی میرے اتے تیری چھاپ
 تن من سن وکھرو وکھرے تے کناں سی بیراگ
 جد جداں سبھے لالہنگیاں تے فیر کیسہ پن کیسہ پاپ
 صدیاں دے پینڈے کٹ لئے اسوں چل چل پہاں بھار
 ازلاں دے وچھڑے ہوئے ساں اچ مڑ کے ہویا ملاپ
 میں ایہدی سن سن راگنی پیا پاواں سارے بھیت
 میرے دل دا پنبا جدا میرا ایہو پیار ملاپ

اپنی ماں بولی وچ غزلاں کہنا واں
انج لگدا اے ماں دے کول ای رہنا واں